ЭРТАГА—ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ҲАММА САЙЛОВГА!

МАМЛАКАТИМИЗДА КОММУНИЗМНИНГ ТАНТАНАСИ УЧУН, КОММУНИСТЛАР БИЛАН ПАРТИЯСИЗЛАР БУЗИЛМАС БЛОКИ НОМЗОДЛАРИ УЧУН ОВОЗ БЕРАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

11 МАРТ 1967 й. 2-йил чиқиши. ШАНБА. № 59 (214). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ДОИМИЙ КЛУБ

Шу йил январь ойининг бошларида Чилонзор район маданият уйида катта воқеа бўлди. Ленинградликларнинг тажрибасидан намуна олиб, бу ерда доимий ишлайдиган сайловчилар клуби ташкил этилди. Клуб советига 11 киши сайланди.

Сайловчилар клуби қатъий план асосида иш олиб бормоқда. Сайлов кампанияси даври учун тузилган иш планда белгиланган тадбирлар деярлик ҳаммаси амалга оширилди. Совет халқининг буюк жасорати, тинчликни мустаҳкамлаш учун кураши, Ўзбекистон Компартияси — КПСС жанговар отрядларидан бири каби темаларда лекциялар бўлиб ўтди. Ёш сайловчилар билан кекса коммунистларнинг учрашуви, Муқимий номли театр артистлари билан учрашув кечаси, сайловчиларнинг Совет Армияси жангчилари билан учрашуви ва бошқа учрашув кечалари қизиқарли ўтди. Район молия бўлимининг мудири Ф. Нуриддинов район бютжети тўғрисида сўзлаб берди.

Сайловчилар клуби иш бошлаганидан буён бу ерда Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги олдидан октябрь суҳбатлари ўтиб турибди. Совет Иттифоқи Компартияси ва Совет давлатининг тарихига оид бир неча лекция-суҳбатлар, лекция-концертлар бўлиб ўтди. Октябрь суҳбатлари ҳар ойда икки марта — бир марта сайловчилар клубида ўтказилса, яна бир марта маҳаллаларда ўтказилади. Клуб яқин атрофдаги 12 маҳаллага ва олтита уй-жой контораларига хизмат қилади. Клубда яна иккита доимий лекторий ишлаб турибди: Лекторийнинг бири «Қаҳрамонона 50 йил» деб номланган бўлиб, унда революцион кинофильмлар намойиш қилинади. Илғор маҳалласида эса илмий-атеистик лекторий ишлаб турибди.

Доимий ишловчи клуб сайловчиларнинг севган жойига айланиб қолди.

УМУМХАЛҚ ШОДИЁНАСИ

Эртага — сайловлар куни. Республика меҳнаткашлари билан бирга пойтахтликлар ҳам Ўзбекистон ССР Олий Советига ва маҳаллий Советларга ўзлари кўрсатган номзодлари учун, халқимизнинг энг муносиб, меҳнатда синалган ўғил-қизлари учун овоз берадилар. Улар ҳаётимизнинг янада фаровон бўлиши учун, шаҳар-қишлоқларимиз ҳусн-жамоли янада сайқал топиши учун, Ватанимиз қудратига қудрат, халқаро обрўсига обрў қўшиш учун овоз берадилар. Зотан халқ сайлаган депутатлар улар номидан давлатни бошқаришда, муҳим масалаларни ҳал этишда актив иштирок этадилар. Шунинг учун ҳам Советларга сайловлар бизнинг мамлакатимизда демократиянинг энг олий принципларига амал қилинганн ҳолда ўтказилади.

Давлатни халқ бошқараётган Советлар ўлкасида бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Бизнинг демократиямиз туб моҳияти билан ленинча демократия, халқ демократиясидир. Давлат — бизнинг ўзимиз. Ҳар гал Советларга сайловларнинг жуда юксак уюшқоқлик, сиёсий активлик, меҳнат кўтаринкилиги руҳида ўтаётганлигининг боиси ҳам шунда.

Бу йилги сайловлар мамлакатимизда жуда катта тантанага — Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг 50 йиллигига ҳозирлик кўрилаётган юбилей арафасида, ватанимизда меҳнат шавқ-завқи ҳар қачонгидан ҳам ошган вазиятда ўтмоқда. Пойтахтликлар учун эса бу йилги сайлов айниқса унутилмас сана бўлиб қолади.

Бугун пойтахтимиз қайта бунёд этилмоқда. Уни бутун мамлакат қурмоқда. Дўстлигимиз, қон-қардошлигимизнинг куч-қудрати, Ватанимиздаги кўп миллатли халқларнинг бир-бирига меҳр-садоқати бугун пойтахтимиз қурилишларида бутун қирралари билан намоён бўлмоқда. Шу дўстлик ва қардошлик туфайли она-шаҳримиз қайта туғилмоқда, сийнасида кўркам кошоналар қад кўтармоқда. Ана шу шаҳри азим бунёдкорлари ҳам эртага биз билан ёнма-ён туриб энг аъло ўғил ва қизларимиз учун овоз берадилар.

Бутун пойтахт ховозалар шаҳри, улкан қурилиш майдонига айланган. Азамат бинокорларимиз қўли билан бунёд этилаётган турар жойларни санаб ҳисобига етиш қийин бўлмоқда. Шу қадар суръат, жадаллик ва тезкорлик билан қурмоқдалар. Ўтган сайловлардан буён содир бўлган ўзгаришлар бу бизнинг қудратимиз, шижоатимиз нишонасидир. Ёнбошимизда тарих билмаган ғоят қисқа муддатда улкан йўлдош шаҳар — Сергели вужудга келтирилди. Сергелиликлар эртага ана шу йўлдош шаҳарнинг камол топиши учун овоз берадилар.

Бу йилги сайловларда пойтахтликлар шаҳар Советига 471 депутат сайлайдилар. Булар шаҳар хўжалигини бошқаришнинг барча соҳаларида актив иштирок этадилар, халқ орзу-истакларини амалга оширадилар.

Эртага пойтахт меҳнаткашлари халқ номзодлари учун овоз бераканлар улар зиммасига жуда юксак масъулият юклайдилар. Улар ўз депутатларининг ҳамиша сезгир, камчиликларга муросасиз бўлишини истайдилар. Депутат — халқ хизматкори, унинг қалбидаги сўзни амалга оширувчи жамоат арбобидир. Депутат — халқ овози, халқимизнинг ҳокимият органидаги кўз-қулоғидир. Бинобарин эртага ҳар бир сайловчи сайловнинг уюшқоқлик билан ўтказилишида шахсан иштирок этиши керак.

Бугун агитпунктлар чироқлари эрта тонггача порлаб туради. Агитаторлар ўзларига бириктилган участкадаги сайловчиларни яна бир бор сайлов участкаларига таклиф этишлари, ҳар бир сайловчининг ўз вақтида овоз беришини таъминлашлари зарур.

Сайловчи ҳамшаҳарлар, республикамизнинг олий органи — Ўзбекистон ССР Олий Советига ва маҳаллий Советларга депутатликка номзодлари кўрсатилганлар учун овоз бериш ҳар биримизнинг бурчимиздир. Зўр уюшқоқлик, юксак онглилик, баланд руҳ билан овоз берайлик. Коммунистлар ва партиясизлар блоки учун, бирлигимиз ва ҳамжиҳатлигимиз учун овоз берайлик.

Эртага тонг саҳардан карнай-сурнай садолари янграйди. Умумхалқ байрами — республика Олий Советига ва маҳаллий советларга сайловлар бошланади. Меҳнаткашларимиз ўзларининг асл фарзандлари учун овоз берадилар. Ана шулар орасида Тошкент тўқимачилик комбинатида чорак асрдан буён ип йигирувчи бўлиб ишлаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марҳамат Йўлдошева ва В. И. Ленин номли Ташкент электролампа заводи бош инженери Борис Дмитриевич Самадуров ўртоқлар ҳам бор. Улар Тошкент шаҳар Советига депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган.

Суратда: М. ЙЎЛДОШЕВА ва Б. Д. САМАДУРОВ.

М. Нуриддинов фотолари.

ЭШИКЛАР тақиллаганда

Абдурауф раҳбарлик қилаётган устахонада мактабнинг ҳамма икир-чикирлари — тартиб ва интизом, қаҳрамон пионерлар каби стендлар, аълочилар тахтаси, ҳамма фанлар бўйича кўргазмали қуроллар тайёрланади.

Абдурауф мудирлик қилаётган мактаб устахонасининг иши айниқса сайловларга тайёргарлик бошлангандан кейин кўпайиб кетди. Сайлов участкасини, агитпунктни, мактаб биносини, ҳатто мактаб атрофидаги кўчаларни безаш устахона бўйинига тушди. Ёш ўқитувчи комсомол аъзоси бу топшириқларни кўнгилдагидек адо этди.

Агитпункт мудири Д. Холбоевнинг айтишига қараганда, Абдурауф Шукуров — 33 агитатор орасида энг яхши агитаторлардан бири. Унга бириктилган тўртта икки қаватлик уйда яшовчи 115 сайловчи билан тез-тез учрашиб турди. У сайловчилар ўртасида Совет сайлов системаси, мамлакатимизнинг ички ва халқаро аҳволи тўғрисида бир неча бор суҳбатлар ўтказди. Сайловчиларнинг кимларни сайлаймиз, Ҳиндистондаги сайлов натижалари, Вьетнам ва Индонезиядаги аҳвол ва бошқалар тўғрисидаги саволларига тўла жавоб берди. Бунда унга ўтган йили педагогика институтини аъло баҳода битирганлиги катта ёрдам берди.

Абдурауф ўзи ишлаётган 157-мактаб атрофидаги 5, 6, 10, 11-уйларнинг эшикларини тез-тез тақиллатиб туради. Кейинги кунларда депутатликка номзодлар тўғрисида суҳбат ўтказиш учун бир мартадан кириб чиққан бўлса, овоз бериш таклифномаларини тарқатиш учун яна бир мартадан уйларга кириб-чиқди.

Кекса сайловчилардан Шомурод Умаров, Надежда Фёдоровна Чернова, Гилмиса Сарвароваларнинг олдига кирганда, суҳбат анча чўзилади. Улар кандидатлар тўғрисида кўпроқ савол беришади. Агитатор Ўзбекистон ССР Олий Советига Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Обид Соқиев, шаҳар Совети депутатлигига шаҳар ижроия комитети моддий техника таъминот бошқармасининг бошлиғи Тошпўлат Расулов, Чилонзор район Советига пласмасса буюмлари заводининг токари Тоҳир Салимовларнинг номзоди кўрсатилганлигини айтиб берди.

Агитатор Шукуров бу йил биринчи марта овоз берувчи ёш сайловчилар Дония Сулаймонова Элла Володина, Азиза Файзуллаева, Серсер Эмиров билан ҳам бир неча бор учрашиб, улар билан сайлов тўғрисидаги Низом тўғрисида суҳбатлашди.

Ёш ўқитивчи-агитатор Абдурауф Шукуров мактаб педагогика советининг секретари, маҳаллий комитет аъзоси, «Билим» жамиятининг ҳам аъзоси сифатида коллектив ўртасида обрў орттирган.

НОМЗОДЛАРИМИЗ

ФАБРИКА ЮЛДУЗИ

Мана, уч йилдирки, унинг номи фабрика ҳурмат тахтасидан сира тушмай келаётир.

— Кишини меҳнат шарафлар экан, — дейди Тўхта опа.

Республика мебелсозлик ва ёғочни қайта ишлаш саноати бошқармасига қарашли Оржоникидзе посёлкасидаги мебель—ойна фабрикаси ишчи-хизматчилари фабрика юлдузи Тўхта Тўрабоевага катта ишонч билдириб, 60-сайлов округидан уни шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишди. Меҳнатдан ўз бахтини топган бу аёл коммунистик меҳнат бригада аъзоси, актив жамоатчи ҳамдир.

Фабрика юбилей йилида шкаф, шифонер ва мебелга ишлатиладиган 65 минг квадрат метр сифатли ойна ишлаб чиқариши керак. Ҳозирги вақтда фабрикадаги бригадалар ўртасида Октябрь 50 йиллиги номли коллектив деган фахрли номни олиш учун ҳаракат авж олиб кетган.

Ишчи-хизматчиларимиз, — дейди фабриканинг бош инженери В. И. Егай,— корхонамиз ифтихори бўлган Тўхта Тўрабоева номзоди учун эртага якдиллик билан овоз берадилар.

К. ҲАМРОЕВ.

Сайловдан сайловгача

ЯНГИ МАССИВДА

Ўтган йил мудҳиш апрель кунларидан кейин «Партия XXI съезди» совхози кенг маккажўхоризорлар ўрнида бирин-кетин планли уйлар қад кўтара бошлади. Бу воқеага ҳали ўн ой ҳам бўлгани йўқ, қисқа вақтда қатор-қатор кварталлар пайдо бўлди. Бир-бирини кесиб ўтган 36 кўча ва 35 проезддан 9 та кўчаға асфальт ётқизилди, қолган кўчаларга шағал тўкилмоқда.

Массив аҳолисининг маданий-маиший турмуши борасида ҳам анча ишлар қилинди: автомат телефонлар ўрнатилди, киоскадан истаган газета-журналларингизни топишингиз мумкин. Бешта озиқ-овқат магазини ва сабзавот дўконларининг ходимлари массив аҳолисига намунали хизмат қилмоқдалар. Бундан ташқари массивнинг марказида кўчма аптека, сартарошхона, иккита ошхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатадиган пунктлар ишлаб турипти.

Қўйлиқ ёғоч савдоси базасининг 3-филиали қурувчиларга кўмакдош бўлиб хизмат қилмоқда. Қурилиш учун нимаики даркор бўлса, ҳаммаси базада муҳайё. Қисқа вақтда якка тартибда уй-жой қурувчиларга уч минг беш юз кубометр тахта, олти юз тоннага яқин цемент, беш минг квадрат-метр фанер, эллик минг дона шифер ва бошқа қурилиш материаллари келтирилиб сотилди. База бошлиғи Ортиқ Рихсиев ташаббуси билан уй қурувчилар база территориясида тахта тиладиган, ёғочларга пардоз берадиган машиналар ўрнатишди. Сарфланган электр ҳақини тўлайсиз-у, ёғоч, тахталарингизни рандалаб, пардозлатиб олиб кетасиз. База ходимлари юбилей йилида уй қурувчиларга янада яхшироқ хизмат қилиш учун енг шимариб ишга киришдилар. Базага янги-янги қурилиш материаллари келтирилмоқда.

Юбилей йилида «Партия XXI съезди» массиви янада кўркамлашади, ҳар бир кўча ва проезднинг икки четига ариқлар қазилиб, дарахтлар экиляпти. Ҳар бир уйга водопровод киритилади. Массивни электрлаштириш иши тугалланай деб қолди.

Шу кунгача давлат ва уй қурувчиларнинг кучи билан икки юз минг тупдан зиёд мевали ва манзарали дарахтлар ва турли хил гул кўчатлари ўтказилди. Массивда ўн йиллик мактаб ва болалар яслиси қуриш ишлари бошлаб юборилди. Келажаги порлоқ «Партия XXI съезди» массивининг бугунги кўриниши мана шундай ҳусн очмоқда.

Н. ҲАСАНОВ.
Тошкент Давлат политехника институти ўқитувчиси.

ТАШКИЛОТЧИ ЙИГИТ

Ҳа, Ашраф Аброрович Кашипов эндигина 33 баҳорни кўрган навқирон йигит. Талантли, ишчан ҳамшаҳримиз ўн йилдан буён халқ хизматини адо этиб келяпти.

Ёшликдан илм-фанга муҳаббат қўйган Ашраф Октябрь районидаги 75-ўрта мактабда ўқиб юрганидаёқ унда ташкилотчилик маҳорати намоён бўлади. Етуклик аттестати олгач, инженер бўлиш орзусида Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтига ўқишга киради.

— Мирзачўл гуллаб-яшнатиляпти. Мени шу ўлкага ишга юборишларингизни сўрайман, — дейди Ашраф институтни битиргач.

Орзуси ушалган 23 ёшли йигит «Мирзачўлводстрой» трестининг 5-қурилиш бошқармасида мастер бўлиб ишлай бошлади.

Ҳозир ўртоқ Кашипов раҳбарлик қилаётган Қўйлиқдаги 1-уйсозлик комбинатига борсангиз, бу даргоҳда тинимсиз ҳаракат қилаётган қудратли техника ва ускуналарни кўриб ҳайрон қоласиз.

Комбинатда монтаж ва ишлаб чиқариш технологияси такомиллаштирилди, меҳнат илмий асосда ташкил этилиб, маҳсулот сифати оширилди.

Коллектив ишлаб чиқариш планини йил сайин ортиғи билан адо этаётир. Ўтган йили комбинат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари Советининг кўчма Қизил Байроғи ва биринчи даражали пул мукофотини икки марта олди.

Актив жамоатчи коммунист А. Кашипов «Главташкентстрой» партия комитетининг бюро аъзосидир. Жонажон коллектив кўпчилик ҳурматига сазовор бўлган Ашраф Аброрович Кашиповни Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайлаш учун эртага 36-Чилонзор сайлов округидан овоз берадилар.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

«ТОШКЕНТ» СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИ ХАБАР БЕРАДИ

«Тошкент» сейсмик станциясининг асбоблари кеча - кечаси соат 22 дан 7 минут ўтганда ер 2 балли куч билан тебранганлигини қайд этди. Зилзиланинг ўчоғи Тошкентдан 210 километр нарида шимоли - шарқдаги Чотқол тизма тоғларидир. Зилзила ўчоғида силкинишнинг кучи 5 баллга етган. Шу ерда 1946 йилда 9 балли зилзила бўлган эди.

Кейинги йилларда жонажон Тошкентимизда уй-жой, маъмурий, маданий-маиший муассасалари қурилиши кенг кўламда авж олдириб юборилди. Ўтган икки йил ичида шаҳримизда бунёд этилган қурилиш объектларига назар ташлар экансиз, турар-жой бинолари, кварталлар, хиёбон ва массивларни кўриб кўзингиз қуванади.

Пойтахтимиз «Черёмушка»си Чилонзор массиви қатори пойтахтнинг Высоковольтний, Новомосковский, Академиклар шаҳарчаси, Студентлар шаҳарчаси каби микрорайонлар, минглаб оилаларни ўз бағрига мужассамлаштирган «Октябрь», «Партия XXI съезди», «Қора қамиш» номли янги-янги уй-жой массивлари тикланиб, юзлаб янги номдаги кўча ва проездлар вужудга келяпти.

Сиз кўриб турган қурилишлар Чилонзор массивида бунёд этилаётган «Дўстлик шаҳри» қурилишида суратга туширилган. Бундай янги бинолар қурилишини ва минглаб кўтарма кранларни шаҳримизнинг ҳамма бурчагида кўриш мумкин.

А. Тўраев фотоси.

КОММУНИЗМ ТАНТАНАСИ УЧУН

Москвадаги Бауман сайлов округининг сайловчилари 10 мартда РСФСР Олий Совети депутатлигига ўз номзоди — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев билан учрашдилар.

...Кундуз соат 4. Кремлдаги Съездлар саройида йиғилган 6 минг киши Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар президиумда пайдо бўлганларида уларни қарсаклар билан кутиб олади. Москва Бауман райони партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам улар билан бирга президиумдан ўрин оладилар.

Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчиларининг йиғилиши

Бауман район партия комитетининг биринчи секретари П. А. Воронина кириш нутқи сўзлаб йиғилишни очди. Бўлажак сайловнинг асосий хусусияти шундан иборатки, деди у, бу сайлов совет халқи жаҳоншумул-тарихий сана — Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини тантанали нишонлашга тайёрлик кўраётган даврда, юбилей йилида ўтказиляпти.

Мамлакатимиз давлат ҳокимиятининг республика органларига ўтказиладиган сайловга халқ хўжалиги, фан, техника ва маданиятни ривожлантиришда эришган йирик муваффақиятлар билан келди. Бутун москваликлар каби Бауман сайлов округининг меҳнаткашлари ҳам юбилей йилида олган мажбуриятларини муваффақият билан амалга ошириш учун сабот билан курашмоқдалар. 26 февралда икки ойлик программа бажариб қўйилди.

Иттифоқдош республикалар Олий Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига депутатликка номзод кўрсатиш бутун мамлакатда юксак сиёсий активлик вазиятида ўтди. Москвадаги Бауман сайлов округининг корхоналари ва муассасалари коллективлари, деди ўртоқ Воронина, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневни Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига якдиллик билан ўз номзоди қилиб кўрсатдилар.

Сўз ишончли вакил — «Гипроуглемаш» давлат институти лойиҳа бош конструктори В. И. Чукановга берилади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев Бауман сайлов округидан Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига номзод қилиб овозга қўйилишга розилик берганлиги тўғрисидаги хабарни, деди у, районимиздаги барча меҳнаткашлар сингари институтимиз коллективи ҳам хурсандчилик билан кутиб олди. Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби ўртоқ Брежневнинг ҳаёти партия ва халққа садоқат билан хизмат қилиш намунасидир. Москвадаги Бауман районининг меҳнаткашлари Леонид Ильични мамлакатимиз Олий Совети депутати қилиб, Россия Федерацияси Олий Советининг депутати қилиб бир неча бор сайладилар, у ўзига кўрсатилган ишончни ҳамиша шараф билан оқлади.

Ўртоқ Чуканов сайловчиларни коммунистлар билан партиясизлар халқ блокининг муносиб номзоди Л. И. Брежнев учун овоз беришларига чақирди.

Сўнгра машинашунослик илмий-тадқиқот институти лабораториясининг бошлиғи, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг раиси академик И. И. Артоболевский, 42-район касалхонасининг врачи Е. Н. Воробьева, авиация саноати министрлиги бўлим бошлиғининг ўринбосари В. А. Зверев, «Красная швея» фабрикасининг моторчи-тикувчиси В. Г. Улибишевалар сўзга чиқдилар. Улар Ватанимиз меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига, иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига сайлов ўтказишдек муҳим воқеа бўсағасида турганлигини айдилар. Бу йилги сайлов кампанияси КПСС XXIII съездининг тарихий қарорлари, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик туфайли вужудга келган зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати юксалган вазиятда ўтяпти.

Нотиқлар халқимиз КПСС Программасини, партия XXIII съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг октябрь ва ундан кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, коммунистик қурилишда янги муваффақиятларга эришмоқда, деб таъкидладилар. Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги юксалди, Совет давлатининг мудофаа қобилияти ўсяпти, фан ва техника, маданият ва санъат соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришилди. Мамлакат ҳаётида ишчан, чинакам ижодий вазият қарор топди. Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг ленинча ташқи сиёсатини совет кишилари бутунлай ва тўла маъқуллаяптилар ва қўллаб-қувватлаяптилар.

Сўзга чиққан нотиқлар Бауман сайлов округининг сайловчилари сайлов куни Леонид Ильич Брежнев учун якдиллик билан овоз берадилар, деб қаттиқ ишонч билдирдилар. Совет кишилари коммунистлар билан партиясизлар халқ блокининг номзодлари учун овоз берар эканлар социалистик Ватаннинг янада гуллаб-яшнаши, тинчлик учун, коммунизм учун овоз берган бўладилар.

Йиғилиш аҳли қизғин кутиб олган Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Азиз ўртоқлар!

Аввало Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига менинг номзодимни яна кўрсатиб ва қўллаб-қувватлаб менга ишонч билдирган Москва шаҳар Бауман сайлов округи ишчи ва хизматчиларига, инженер ва техникларига, врачлари ва илмий ходимларига, хуллас барча коллективларнинг меҳнаткашларига сидқидилдан миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз.

Бу ерда сўзга чиқиб менинг шаънимга самимий сўзлар айтган Полина Алексеевна Воронина, Вячеслав Ильич Чуканов, Иван Иванович Артоболевский, Елезавета Никитична Воробьёва, Владимир Арсеньевич Зверев, Валентина Георгиевна Улибишева ўртоқларга чин кўнгилдан ташаккур айтаман.

Уларнинг нутқлари бошдан кечирилган кўпгина нарсаларни эслашга мени мажбур қилди. Мен мансуб бўлган авлод кишилари ўтган ўн йилликлар давомида бутун мамлакат билан биргаликда катта ва қийин йўлни босиб ўтдилар. Ана шу йўлнинг ҳамма босқичларида, меҳнатда ва жангларда меҳнаткаш халққа ихлос билан хизмат қилиш бурчи, улуғ Ленин ғояларига садоқат биз коммунистларни руҳлантириб турди. Бугун эса, ўртоқлар, сизларнинг орангизда туриб ўзимнинг бутун кучимни партиямиз ишига, совет халқининг бахт-саодати йўлида, улуғ Ватанимизнинг равнақи йўлида бундан буён ҳам сарф қила бераман, деб сизларни ишонтирмоқчиман. Сизларнинг ишончингизни ўзим учун юксак шараф деб биламан ва бу ишончни оқлаш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қиламан, чунки коммунист учун меҳнаткашларнинг манфаатларидан ҳам юқори нарса йўқ, халқнинг ишончидан ҳам катта мукофот йўқ.

Шу билан мен ҳурматли бауманлик сайловчилар билан тўртинчи марта учрашаётирман. Россия Федерацияси Олий Советига ўтказилган аввалги сайловлардан бери ўтган йиллар мобайнида партиямиз ва мамлакатимиз ҳаётида кўпгина муҳим воқеалар рўй берди: Экономика ва маданиятни ривожлантиришда халқ турмушини яхшилашда, Ватанимизнинг ташқи сиёсий позицияларини мустаҳкамлашда янги-янги муваффақиятларга эришилди.

Шу йилларда бўлиб ўтган воқеаларнинг энг муҳими партиямизнинг XXIII съезди бўлди. Бир йил муқаддам бўлиб ўтган бу съезд мамлакатимизда коммунизм қуришнинг бундан буёнги йўлларини белгилаб берди. Партия Марказий Комитети съезд қарорларига амал қилиб мамлакатдаги бутун партия давлат ва ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг ривожланишини изчиллик билан йўллаб турибди, халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштириб бормоқда. Ҳозир совет халқи бажараётган янги беш йиллик Ватанимизнинг коммунистик қурилиш йўлидан ривожланиб боришида муҳим босқичдир.

Барча совет кишилари — коммунистлар билан партиясизлар бир ёқадан бош чиқариб, эзгу мақсад — коммунизм қуриш йўлида меҳнат қилмоқда. Коммунистлар билан партиясизларнинг мустаҳкам блоки партия билан халқнинг маҳкам бирлигини ифодалаб турибди. Бу блокни мамлакатимиздаги умумхалқ сайловларининг энг асосий хусусияти деса бўлади. Мамлакатимиз улуғ юбилейни — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини кутиб олаётган ҳозирги кунларда бу бирлик айниқса зўр куч билан намоён бўлмоқда.

Мамлакатимиз партия раҳбарлигида асрий қолоқлик ва қашшоқликдан халқ ҳуқуқсизлиги зулматидан ҳамда энг оғир социал ва миллий зулмдан қутулиб, жаҳон тараққиёти чўққиларига кўтарилди Совет Иттифоқи партия раҳбарлигида ғолиб социализмнинг қудратли мамлакати, эркин ва тенг ҳуқуқли қардош миллатлар давлати, коммунизм байроқдори бўлиб қолди.

Янги совет кишиси камол топганлиги, халқнинг янгича қиёфаси — революциямизнинг энг зўр ғалабаси бўлиб, Коммунистик партия бу билан ҳақли равишда фахрланади. Ҳозирги совет кишиларининг катта кўпчилиги Октябрь болалари ва набираларидир. Социалистик жамият тарбиялаб вояга етказган бу кишилар жаҳонда биринчи коммунизм бинокорларидир. Ҳозирги совет халқи орасида 12 миллион олти юз мингдан кўпроқ коммунист, 23 миллион комсомол, ўн миллионларча касаба союз аъзолари бор. Ҳозирги совет халқи орасида 80 миллионга яқин ишчи ва хизматчи, салкам 27 миллион колхозчи бор, маориф ва соғлиқни сақлаш соҳасида меҳнат қилаётган миллион-миллион олий маълумотли, малакали ходимлар, талантли фан ва маданият арбоблари бор.

Уларнинг ҳаммаси — коммунистлар билан партиясизлар — толмас, омилкор меҳнатчилардир, ўз социалистик Ватанини жондилдан севучи кишилардир, коммунизм қурилишининг актив иштирокчиларидир. Биз билан сизларнинг замондошларимиз, ўртоқларимиз ва дўстларимиз, ака-укаларимиз ва опа сингилларимиз, оталаримиз ва оналаримиз бўлган ана шу кишилар коммунистлар билан партиясизлар блокининг жонли мужассамидир. Партиямизнинг таянчи, давлатимизнинг куч манбаи, барча ғалабаларимизнинг гарови ана шу кишилардир!

Октябрь революцияси бунёдга келтирган бизнинг Совет давлатимиз коммунистлар билан партиясизлар блокидан, кўп миллионли меҳнаткашлар оммасидан таркиб топган ана шу негизга таянади. «Совет ҳокимияти, — деган эди Владимир Ильич Ленин, — социализмга борадиган йўл, меҳнаткашлар оммаси топган йўлдир, шунга кўра — тўғри ва шунга кўра — енгилмас йўлдир» (29 том, 251 бет).

Бизнинг партиямиз социалистик демократияни ривожлантириш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Яқинда КПСС Марказий Комитети маҳаллий ҳокимият органларининг энг оммавий бўғини — меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари ишини яхшилаш тўғрисида қарор қабул қилди. Советларнинг депутатлари ва ходимлари билдирган жуда кўп истаклар ва таклифлар ҳисобга олинган ана шу қарорда жойлардаги Советларнинг бутун ташкилотчилик иши услуби ва методларини такомиллаштириш, қишлоқ ва посёлка Советлари ходимлари тайёрлашни яхшилаш, уларнинг иш ҳақини ошириш чоралари кўзда тутилган.

Партия Марказий Комитети маҳаллий Советларнинг иш шароитини яхшилашга қаратилган ана шу чоралар уларнинг фаолиятини тағин ҳам кўпроқ жонлантириб юборади, деган фикрга асосланади. Бу тадбирлар шунинг учун ҳам муҳимки, хўжалик, социал ва маданий қурилиш соҳасида, меҳнаткашларни жамоат ишларини бошқаришга тобора кенг жалб этиш соҳасида КПСС XXIII съезди қўйган вазифаларни бажаришда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг роли айниқса катта.

Ўртоқлар! Саккиз ойдан кейин халқимиз, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари, капитал мамлакатларидаги синфдош бинодарларимиз ва ер юзидаги барча прогрессив кишилар Совет давлатининг 50 йиллигини тантанали байрам қиладилар. Турмушимиз ва меҳнатимизнинг ҳар бир кунини ҳозир Октябрь нури мунаввар қилиб турибди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг яқинлашиб келаётган ярим асрлик байрами совет кишиларига нақадар зўр завқ-шавқ бағишлаётганлигини ушбу йиғилишимиз тимсолида ҳам кўрса бўлади. Бу ерда сўзга чиққан ўртоқлар — турли касбга мансуб бўлган ва турли ёшдаги кишилар ҳаммалари яқинлашиб келаётган тарихий юбилей тўғрисида, уни қандай қилиб муносиб кутиб олиш тўғрисида гапириб ўтдилар.

Улуғ байрамни қандай қилиб яхшироқ нишонлаш, юбилей йилида Ватанни нималар билан қувонтириш мумкин? Саноат ва қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг, фан ва маданият ходимларининг, ҳар бир совет кишисининг фикри-зикри ҳозир ана шу билан банд. Совет кишилари ҳозир ўзлари қилаётган энг яхши нарсаларни, меҳнатдаги ҳамма муваффақиятларини Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишламоқдалар. Бутун мамлакатда омманинг ижодий ғайрат-шижоати мислсиз жўш урмоқда.

Питер ва Москва ишчилари 1917 йилнинг октябрь кунларида эски дунёни биринчи бўлиб штурм қилган, Ленин партиясининг даъвати билан социалистик революция байроғини кўтарган кишиларнинг биринчи сафларида бўлган эдилар.

Ҳозир ҳам москваликлар билан ленинградликлар биринчи бўлиб, Октябрь 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдирайлик, деган жанговар чақириқни ўртага ташладилар ва Совет халқининг қудратли Октябрь олди меҳнат юришини бошлаб бердилар. Москва саноат корхоналарининг коллективлари бу йил ишлаб чиқариш ҳажмини ва меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан планда белгиланган топшириқни бир ярим баравар ошириб бажаришга, ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш юзасидан бир қанча конкрет тадбирларни амалга оширишга қарор бердилар.

Бауман сайлов округидан депутатликка номзод сифатида мен барча бауманликларга бу мусобақада катта муваффақиятлар тилайман.

Россия Федерациясининг ҳамма Автоном республикалари, область ва ўлкаларидаги меҳнаткашлар Октябрь олдидан юксак мажбуриятлар олмоқдалар. Россия ишчилар синфи, деҳқонлари, зиёлилари меҳнат қаҳрамонлиги намуналарини кўрсатмоқдалар. РСФСРда ўтган йили саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани муваффақиятли бажарилди. Ушбу беш йилликда республикада саноат ишлаб чиқариши ҳажмини 1,5 баравар ошириш белгилаб қўйилган. Сибирь ва Узоқ Шарқнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга айниқса катта эътибор берилади. Бу жойларда ҳозирнинг ўзидаёқ ноёб нефть ва газ конлари ўзлаштирила бошланди, электр энергетика, рангли металлургия, ўрмон бойликларини қайта ишлаш жадал суръатлар билан ривожлантирилмоқда. Октябрь олди мусобақасида Россия Федерацияси қишлоқларининг меҳнатчилари ўтган йили деҳқончилик ва чорвачилик соҳасида эришилган яхши натижаларни мустаҳкамлашга ва кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Арманистон, Литва, Латвия, Эстония, Молдавия, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон саноати ва қишлоқ хўжалигининг ходимлари юбилей вахтасида туриб ишламоқдалар.

«Юбилей йилида зарбдор меҳнат қиламиз!», «Юбилей йилида мўл ҳосил етиштирамиз!», «Сафимизда биронта қолоқ бўлмайди!» — деган чақириқлар шу кунларда совет кишиларининг шиори бўлиб қолди.

Совет кишиларининг меҳнатда кўрсатаётган ҳамма шижоаткорликларини бир нутқда айтиб бериш қийин, ўртоқлар. Фақат баъзи бир мисолларни келтириб ўтаман.

Қора металлургия ходимлари пландан ташқари юз минглаб тонна чўян, пўлат, прокат, труба ва бошқа қимматли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ваъда қилмоқдалар.

Ёқилғи саноати меҳнатчилари пландан ташқари 1,5 миллион тонна нефть, 800 миллион кубометрдан ортиқ газ ва 7 миллион тоннага яқин кўмир қазиб чиқаришни белгилаб қўйдилар.

Машинасозлар юбилей йилида планга қўшимча равишда бир неча юз миллион сўмлик маҳсулот, янги машиналар, станоклар ва асбоб-ускуналарнинг юзларча турларини етказиб беришга аҳд қилдилар.

Совет химиклари юбилей йилини пландан ташқари 700 минг тонна минерал ўғит, 200 минг тонна апатит концентрати ва кўп миқдорда бошқа химиявий маҳсулотлар ишлаб чиқариш билан кутиб олиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг коллективлари 1967 йилда планга кўра совет кишиларига ўтган йилдагига қараганда салкам тўрт ярим миллиард сўмлик кўп маҳсулот етказиб беришлари лозим. Бундан ташқари, улар белгилаб қўйилган планга қўшимча равишда кўп миқдорда кийим-кечак, пойафзал, ип газлама, шойи ва жун газлама ҳамда бошқа товарлар ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

Колхозчилар, совхоз ходимлари, мутахассислар партия ишлаб чиққан қишлоқдаги иқтисодий сиёсатга таяниб, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар юбилей йилини деҳқончилик маданиятини ошириш билан, ҳосилдорликни ва чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтириш билан, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархини пасайтириш билан нишонлашга бел боғладилар.

Шонли юбилей арафасида меҳнаткашлар олаётган социалистик мажбуриятлар — Октябрь байроғини синфий жанглар алангаси оша социализм тантанасига олиб келган кекса авлодларнинг революцион традицияларини совет кишилари садоқат билан давом эттираётганликларининг ёрқин тимсолидир.

Лекин биз, ўртоқлар, бугун фақат байрам шарафига олинаётган мажбуриятлар тўғрисидагина гапириш билан чекланмаслигимиз мумкин. Ана шу мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги, совет кишилари ўзлари берган сўзни конкрет ишлар билан рўёбга чиқараётганликлари ҳақидаги хабарлар ҳозирнинг ўзидаёқ кела бошлади.

Урал ва Жануб металлурглари, Горький ва Свердловск машинасозлари, Донбасс кўмирчилари, Боку ва Бошқирдистон нефтчилари, шунингдек Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Кострома зиғир толаси комбинатининг тўқувчиси Валентина Николаевна Плетневанинг икки йиллик ишлаб чиқариш топшириғини совет ҳокимиятининг 50 йиллигигача бажариш юзасидан бошлаган ташаббусини қўллаб-қувватлаган енгил саноатнинг юз мингларча ишчилари планларини ошириб бажараётганликлари тўғрисида, юбилей шарафига олинган мажбуриятларни бажаришдаги дастлабки муваффақиятлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

Пойтахт корхоналарининг коллективлари мусобақа байроғини баланд кўтариб бормоқдалар. Москва саноати шу йилнинг дастлабки икки ойи план топшириқларини анча ошириб бажариб, ўсиш суръатларини мажбуриятдагидан тезлаштириб бормоқда. Шу давр ичида Москвада саноат ишлаб чиқариши ҳажми 8,2 процент, меҳнат унумдорлиги эса 7,8 процент ўсди. Москваликлар белгиланган планни муваффақиятли бажариш туфайли январь-февраль ойларида қўшимча бир неча ўн миллион сўмлик турли саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Кўриб турибсизларки, Москва саноати Ватанимизнинг юбилей хазинасига салмоқдор ҳисса қўшмоқда.

Қадрли москваликлар, сизларни дастлабки ютуқлар билан табриклашга ва шу мусобақа ниҳоясида омадингиз келишини тилашга ижозат бергайсиз.

Мамлакатнинг колхоз ва совхозлари юбилей йилини тузук бошлаб юборишди. Кўкламги экишга тайёргарлик анча уюшқоқлик билан бормоқда. Чорвадорлар яхши ишлаб турибди. Кўпгина колхозлар, совхозлар ва бутун-бутун районлар давлатга гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини сотиш квартал планларини бажариб бўлишди.

Меҳнат фронтидан олинаётган бу хабарлар совет кишиларини қувонтиради. Бу эса, меҳнаткашларнинг ватанпарварлиги, революцион ғайрати туфайли партия XXIII съездида белгилаб берилган ривожланишимиз планларини бажариш тобора муваффақиятли бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Демак, мамлакатимизда коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтиришдан иборат тарихий иш қадам-бақадам олға бормоқда. Демак, совет кишиларининг меҳнати халқимиз турмушини яхшиламоқ учун янги имкониятлар яратиб бермоқда. Коммунистик партия сиёсатининг асосий мақсади ҳам мана шу. Ахир, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси ва мамлакатимизда социализм қуриш оқибат-натижада меҳнат аҳлини эксплуатация ва зулмдан қутқариб, улар учун эркин, ёлчитилган, маданий ва ижодкорлик билан тўла турмуш яратиб беришга — энг юксак маънодаги инсонга муносиб турмуш яратиб беришга қаратилган иш эди-ку.

Партия Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларига доир ва саноатга раҳбарликни яхшилашга доир қабул қилган қарорлари совет халқининг турмуш даражасини янада юксалтириш тадбирларини амалга оширмоқ учун шарт-шароит яратиб бермоқда.

Ўзларингизга маълумки, ўртоқлар, бу соҳада кейинги йилларда бир талай муҳим тадбирлар амалга оширилди. Шуларнинг баъзиларини эслатиб ўтаман:

— Аҳолига бевосита хизмат кўрсатаётган тармоқлардаги йигирма миллион ходимнинг иш ҳақи оширилди;

— колхозчиларни пенсия билан таъминлаш жорий қилинди;

— инвалидлик пенсияларининг минимал миқдорлари оширилди ҳамда Ватан уруши инвалидлари ва ҳалоқ бўлган жангчиларнинг оилалари учун қўшимча имтиёзлар белгиланди;

— халқ истеъмол қиладиган бирқанча молларнинг нархлари камайтирилди.

Мамлакатимизда халқ фаровонлиги тобора тез суръатлар билан ўсиб бормоқда.

Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромад, яъни ҳар бир одамга ҳисоблаганда аҳоли истеъмол қилаётган моддий неъматларнинг миқдори 1959 йилдан 1964 йилгача бўлган давр ичида ҳар йил ўрта ҳисобда 3,2 процентдан ошиб борди. 1965 — 1966 йилларда эса, икки баравар тезроқ, яъни ўрта ҳисобда 6,5 процент ошди. Колхозчиларнинг колхозлар жамоат хўжалигидан олаётган даромадлари тағин ҳам тезроқ ошиб борди.

Ишчи ва хизматчилар иш ҳақининг ўсиши ҳам шундай тез суръатлар билан борди. Уларнинг ўртача иш ҳақи 1959 — 1964 йилларда йилига 2,5 процентдан ўсиб борди, кейинги икки йил ичида эса, йилига тахминан 5 процентдан ўсди.

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари билан таъминлаш яхшиланмоқда. Шу нарса диққатга сазовордирки, чакана товар обороти ҳажми, яъни аҳолига сотилаётган молларнинг ҳажми кейинги икки йил ичида мамлакатимизда қарийб 20 процент кўпайди. Бу ҳазилакам ўсиш эмас, ўртоқлар.

Шу билан бирга биз шуни яхши биламизки, у ёки бу хил моллар билан аҳолини таъминлашда қийинчиликлар бизда ҳали ҳам бор, кенг истеъмол саноат молларининг баъзи хиллари тўғрисида гапирадиган бўлсак, бундай молларнинг етишмай қолаётганлиги баъзан сезилиб турибди. Саноат ўсиб бораётган талабга, аҳолининг ўсиб бораётган харид қобилиятига ҳамиша ҳам улгура олаётгани йўқ. Лоақал бундай бир мисолни олайлик: 1966 йилда бизнинг фабрикаларимиз 500 миллион жуфтдан кўпроқ чарм пойафзал, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда 40 метрга яқин ҳар хил газламалар ишлаб чиқарди, шундай бўлса ҳам бу моллар етишмаётир. Аввало, ўсиб бораётган талабларга, харидорларнинг дидига ва моддий имкониятларига жавоб бера оладиган етарли даражада юқори сифатли моллар етишмаётир.

Бу қийинчиликларнинг чорасини кўрмоқдамиз. Партия Марказий Комитети ва ҳукумат аҳолини таъминлаш соҳасидаги камчиликларни имкон борича тезроқ тугатиш учун бир қанча чоралар кўрдилар. Енгил саноатни ривожлантиришга кўпроқ маблағ ажратилмоқда, маҳсулот сифатини яхшилаш ва ташқи савдомизни кенгайтириш чоралари кўрилмоқда. Аҳолини баъзи моллар билан таъминлаш соҳасидаги ҳозирги камчиликлар ҳам бир оз вақтдан сўнг тугатилажагига шак-шубҳа йўқ. Чунки, бу қийинчиликлар мамлакатимиз ўз тараққиётининг дастлабки босқичларида енгиб ўтган қийинчиликларга қараганда у қадар катта эмас.

Халқнинг турмуш даражасини ошириш, совет кишиларининг турмушини яхшилаш масалалари ҳамиша партиямизнинг диққат марказида турибди. Бу йўлда яқин йиллар ичида кўриладиган энг муҳим тадбирлар КПСС XXIII съездининг қарорларида, беш йиллик план юзасидан съезд тасдиқлаган Директиваларда белгилаб берилди. Ҳозирги вақтда партия Марказий Комитети ва Министрлар Совети ҳозирги мавжуд ва келажакда кутилаётган ресурслар ва имкониятларни ҳисобга олиб, совет халқининг турмуш даражасини кўтаришга доир навбатдаги чораларни амалга ошириш планини кўриб чиқмоқдалар. Меҳнаткашларнинг кам ҳақ олаётган категориялари иш ҳақини янада ошириш, аҳоли баъзи категорияларининг пенсия таъминотини қўшимча равишда яхшилаш, социал страхование системасини такомиллаштириш сингари чоралар ва бошқа тадбирлар катта аҳамиятга эга бўлажак.

Совет кишиларининг ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган икки масала устида сайловчиларга лоақал қисқа бўлса ҳам гапирмасдан ўта олмайман.

Бутун мамлакатда уй-жой қурилиши жуда кенг миқёсда давом этмоқда. Фақат кейинги икки йилнинг ўзидагина йигирма икки миллионга яқин киши янги уйларга кўчиб ўтди ёки илгари қурилган уйларда ўзларининг уй-жой шароитини яхшилаб олди. Шунга қарамай, уй-жой ҳали ҳам етишмай турибди. Шу сабабли уй-жой қурилиши бундан буён ҳам яна зўр ғайрат билан давом эттирила беради, йилдан-йилга кенгайтирила беради. Партия Марказий Комитети ва ҳукумат бу масалага биринчи даражали аҳамият бермоқдалар.

Сўнгра. Ҳозир мамлакатимизда қарийб икки миллионга яқин ишчи ва хизматчи ҳафтадаги иш соатининг умумий миқдори сақланиб қолган ҳолда икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтди. Бу чоранинг аҳамияти катта эканлигини, кўпчилик ҳолларда ишлаб чиқаришга ҳам манфаатли эканлигини, ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини анча яхшилаётганлигини тажриба кўрсатди. Ҳозирги вақтда партия Марказий Комитети, Министрлар Совети ва ВЦСПС қабул қилган қарорга кўра, иш шароити умуман мана шундай беш кунлик ҳафтасига ўтиш имкониятини берадиган корхона ва муассасаларнинг асосан ҳамма ишчи ва хизматчилари шу йилнинг ўзида беш кунлик иш ҳафтасига ўтадилар. Партия ва ҳукуматнинг ҳамда касаба союз органларимизнинг бу қарорини бутун совет халқи қувватлайди ва маъқуллайди, деб ўйлайман.

Шуни бемалол айтиш мумкинки, ўртоқлар, мамлакатимиз ўзининг ярим асрлик юбилейини янги меҳнат ғалабалари билан ҳам, шунингдек совет халқининг турмуш даражасини оширишдаги янги чоралар билан ҳам кутиб олади. Бизнинг халқимиз Октябрь иши учун олиб борган ўзининг қаҳрамонона кураши билан, коммунизм йўлида фидокорона қилаётган меҳнати билан ўз турмуш даражасининг янада оширилишига ҳеч шубҳасиз сазовор бўлди.

Юбилейга тайёргарлик совет кишилари турмушининг ҳамма томонини ўз ичига олмоқда, бу тайёргарлик мамлакатимиздаги бутун сиёсий турмушнинг мазмунини бойитиб юборди, деса бўлади. Ҳозир бу турмушнинг мазмуни шундан иборат бўлмоқдаки, совет халқи кураши ва ғалабаларининг машаққатли ва шонли бутун йўлини: Октябрь революциясининг ва гражданлар урушининг қаҳрамонона завқ-шавқини, биринчи беш йилликлардаги жонкуярлик билан қилинган фидокорона меҳнатни, Улуғ Ватан урушининг мислсиз эпопеясини, совет кишиларининг урушдан кейинги йиллардаги ажойиб меҳнат шижоатини бир-бири билан боғланган яхлит процесс тарихасида унинг чуқур маъносини тушуниб олишга ҳамма қизғин интилмоқда. Бу эса, Коммунистик партиянинг бўғинларини бир-бирига чамбарчас қилиб боғлашига, революциянинг оташли нафасини шу кунги авлодларга етказишига ёрдам беради. Ўтмишнинг қаҳрамонона воқеаларига назар солинса, совет кишилари ҳозирги бўғинининг — коммунизм қурувчилар авлодининг ишларидаги тарихий маъно ва аҳамиятни тушуниб олиш осонроқ бўлади.

Тарихчиларимиз, публицистларимиз, санъат ва маданият арбоблари Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тарихи тўғрисида тўлқинлантирувчи сўзлар билан ҳикоя қилмоқдалар. Илмий конференциялар тайёрланмоқда ва ўтказилмоқда, марксизм-ленинизм назариясининг актуал масалаларига доир мақолалар эълон қилинмоқда, Совет давлати тараққиётининг жуда катта тажрибасини, партия билан бутун совет халқининг бунёдкорлик фаолиятини умумлаштириб бераётган китоблар нашр этилмоқда.

Ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, кино ва театр ходимлари Коммунистик партия ва совет халқининг тарихий шижоатини муносиб акс эттирадиган асарлар яратиш билан юбилейни нишонлашга интилмоқдалар. Бадиий адабиётнинг янги асарлари чоп қилинмоқда, революция ва ҳозирги замон тўғрисидаги энг яхши пьесалар ва спектакллар учун кенг конкурслар ўтказилмоқда. Республикалар, ўлкалар ва областларда бадиий виставкалар ташкил этилмоқда, тасвирий санъатнинг энг яхши асарларидан иборат Бутуниттифоқ юбилей виставкаси тайёрланмоқда. Кўп миллионлаб совет кишилари Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ ҳаваскорлик санъати фестивалида қатнашмоқдалар.

Янги, чинакам халқ маданияти вужудга келтирилганлиги социализмнинг энг муҳим муваффақиятларидан биридир. Совет санъати халқ билан бирга бўлиб, оқгвардиячилар ва интервенциячиларга зарба берди, мамлакатни тиклашга, социализм қуришга кўмаклашди. У, халқ билан бирга бўлиб, Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида жанг қилди, ҳозирги кунда эса, коммунизм қуришда, янги жамият кишисини тарбиялашда актив қатнашмоқда.

Совет санъати ўз руҳи билан чуқур интернационал ва шаклан кўп миллатли санъатдир. Маданиятимиз ҳазинаси Совет мамлакатидаги барча халқлар маданиятларининг бир-бирини ижодий бойитиши асосида вужудга келди. Ватанимизнинг кўп миллатли социалистик маданияти жаҳонни бир талай гўзал муваффақиятлар билан баҳраманд қилди, булар халқлар хотирасида абадий сақланиб қолади.

Ўз-ўзидан маълумки, биз айрим санъаткорлар, адабий журналлар, санъат муассасаларининг ижодий ишида бўлган камчиликлардан кўз юмаётганимиз йўқ. Бу тўғрида матбуотимизда очиқ айтилмоқда. Лекин бу танқид социалистик маданиятимизни самарали ривожлантириш тўғрисида астойдил ғамхўрлик билан, КПСС ҳамиша ва муттасил кўрсатиб келаётган ғамхўрлик билан қилинаётган танқиддир.

Ўзларингизга маълумки, таниқли совет ёзувчилари Александр Корнейчук, Леонид Леонов, Николай Тихонов, Павло Тичина, Мирзо Турсунзода, Андрей Упит, Константин Федин ва Михаил Шолохов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон билан яқинда тақдирландилар. Бу ёзувчиларнинг номлари фақат Совет Иттифоқидагина таниқли бўлиб қолмасдан, уларнинг асарларини чет элларда ҳам миллион-миллион кишилар ўқимоқда, уларнинг китобларида совет кишилари бир неча авлодининг турмуши акс эттирилган.

Бу ҳурматли, халқ севган сўз усталарини Ватанимиз совет маданиятини ривожлантиришдаги жуда катта хизматлари учун, самарали ижтимоий фаолиятлари учун тақдирлади. Бу — партия, ҳукумат ва бутун халқимиз ижодкор зиёлилар меҳнатини ҳурматлаётганлигини кўрсатувчи белгидир. Бу — фақат айрим адибларнинг йирик ижодий муваффақиятларигагина эмас, шу билан бирга бутун совет адабиётининг коммунистик қурилишимиздаги муштарак ишидаги ролига ҳам берилган юксак баҳодир.

Юксак унвонга сазовор бўлган ёзувчиларни чин кўнгилдан қутлаш билан бирга, мукофотланганларга ҳам, уларнинг қаламкаш дўстларига ҳам, совет адабиётининг барча арбобларига ҳам мамлакатнинг юбилей йилига муносиб бўладиган ва умуман бутун совет санъатимизни коммунизм қураётган жамиятимиз талабларига мувофиқ тағин ҳам баланд кўтарадиган катта, ёрқин муваффақиятлар тилашни истар эдим.

Тантанали сана бўсағасида ҳар биримиз босиб ўтилган йўлни фикран назардан кечирамиз. Тарих бизни эркалатгани йўқ. Совет халқининг зиммасига қаттиқ синфий жанглар, сони жуда кўп ташқи душманлар билан олиб борилган қонли жанглар, душман капиталистик қуршов ичида янги жамият қуришнинг жуда катта қийинчиликлари тушди. Ленин партияси раҳбарлик қилиб келган бизнинг халқимиз ҳамма синовларга бардош берди.

Илгари қолоқ бўлиб келган мамлакат энг илғор ижтимоий тузумга эга бўлган қудратли индустриал давлатга айлантирилди, жаҳон империализмининг ўша вақтдаги зарбдор кучи — гитлерчилар Германияси бошчилигидаги агрессив фашист давлатлар блоки тор-мор келтирилди, СССРда социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қилди ва коммунизм қуришга ўтилди — совет халқи олиб борган қаҳрамонона курашнинг энг катта натижалари шулардир. Биз бу якун билан фахрланишимиз мумкин, ўртоқлар!

Совет кишиларининг бугунги турмушидаги роҳат ва фароғат жуда катта меҳнат билан ва тенги йўқ қаҳрамонона кураш билан қўлга киритилди. Зўр бериб тинмай ишлаш, меҳнат фронтида ҳар кун янгидан-янги ғалабаларга эришиш ва шу билан бирга империалистларнинг кирдикорларига нисбатан ҳамиша хушёр бўлиб туриш — порлоқ коммунистик эртамизнинг эшигини очиб берадиган бирдан-бир калитдир, халқимиз ўзининг ленинчи партияси раҳбарлигида мана шунга эришиш учун ишонч билан олға бормоқда. Меҳнат ва кураш билан қўлга киритилган бахт эса, энг қимматли бахтдир. Шунинг учун ҳам совет кишилари ўз социалистик Ватанини шу қадар қизғин муҳаббат билан севади.

Совет ватанпарварлиги пролетар, социалистик интернационализм билан чамбарчас боғланган. Халқимиз бутун инсониятнинг порлоқ келажагига йўл очиб бермоқда. Бу — халқимизнинг революцион интернационал бурчидир. Коммунистик партия совет кишиларида империализм кучларига қарши жаҳон миқёсида қаттиқ кураш олиб бораётган интернационал меҳнат армиясига мансублик ҳис-туйғуларини тарбиялаб келмоқда. Шунинг учун ҳам совет кишиларида совет Ватанига қизғин муҳаббат ҳислари, уни тағин ҳам қудратли ва тағин ҳам гўзалроқ қилиш истаги бошқа социалистик мамлакатларга қардошларча дўстлик ҳислари билан, социал ва миллий зулмга қарши курашувчиларнинг барчаси билан жанговар бирдамлик ҳислари билан пайванд бўлмоқда.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Октябримизнинг халқаро аҳамияти, революциямизнинг, коммунистик қурилишимизнинг умуман бутун жаҳон социалистик системасининг ривожланиши билан, бутун дунёдаги ҳамсинф қардошларимизнинг озодлик кураши билан чамбарчас боғланганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси улуғ юбилей арафасида айниқса равшан сезилиб турибди. Социалистик мамлакатларнинг кўпчилигидаги ва капитал мамлакатларнинг кўпидаги кардош партияларнинг ер юзидаги биринчи зафарли социалистик революция 50 йиллигини оммавий, тантанали кутиб олишга тайёргарлик тўғрисида махсус қарорлар қабул қилганликлари мана шуни кўрсатиб турғани йўқми, ахир Африка ва Осиё мамлакатларидаги революцион—демократик партияларнинг бир қанча арбоблари бўлажак байрам муносабати билан Октябрь революциясининг тарихий аҳамиятини уқтириб гапираётганликлари ҳам мана шуни кўрсатиб турмайдими, ахир. Революционерларнинг халқаро бирдамлиги яна бир марта мана шундай намоён қилинаётганлиги учун чет эллардаги қардошларимиздан миннатдормиз. Бизнинг учун бу — коммунизм иши йўлида олиб бораётган курашимизда янги илҳом манбаидир.

Ўртоқлар! Революционерларнинг бир неча бўғини ўз ҳаётини бағишлаган мақсад сари биз қадам-бақадам ишонч билан бормоқдамиз. Замондошларимиздан ҳар бир киши ҳам баррикадаларда самодержавие билан жанг қилишга, Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш олиб боришга, социалистик индустриянинг пойдеворини қуришга, ёки мамлакатни фашист босқинчилардан ҳимоя қилишга мушарраф бўлгани йўқ. Мутлақо равшандирки, совет ватанпарварлари, аввало, ёшлар ўзларининг кундалик меҳнатларида Ватанимизнинг шуҳратини меҳнатда ва жангда оширган Ватанимиз қаҳрамон ўғиллари ва қизларига тенглашишни истайдилар.

Октябрнинг эллик йиллиги арафасида ёшларимизнинг оммавий ватанпарварлик ҳаракати янада кучайиб кетди. Оталаримиз йўлидан борамиз, деб Қизил Майдонда қасамёд қилган йигит ва қизларнинг оташин ғайрати ҳеч қачон унутилмайди. Ленин партияси тарбиялаган ёшлар коммунизм учун курашнинг ҳамиша бўлганидек ҳозир ҳам олдинги участкаларида турибди.

Халқимизнинг шонли революцион традициялари социализм учун курашда, Ватанни ҳимоя қилишда, Ватан ва бутун социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг бахт-саодати йўлида қилинаётган меҳнатда гуркллди ва тобланди. Бу традицияларнинг фарқли хусусияти шундаки, бу руслар ва украинларга, белоруслар ва молдаванларга, Кавказ, Ўрта Осиё, Қозоғистон, Болтиқ бўйи халқларига, бепоён мамлакатимиздаги ҳамма миллатлар ва элатларга хос традициялардир. Халқларнинг тили ва миллий хусусиятлари қандай бўлмасин, уларнинг ҳаммаси энг асосий нарсада — муштарак мақсад сари боришга интилишда бир жон ва бир тандирлар. Халқлар дўстлиги турмуш тартибимизга шу қадар сингиб кетдики, биз уни табиий бир ҳол деб қарайдиган бўлиб қолдик. Совет кишилари барча миллат меҳнаткашларининг қардошлик байроғини, халқлар дўстлиги байроғини баланд кўтариб бормоқдалар.

Халқимиз яхлит ва бир жон-бир тандир, у ўзининг фидокорона меҳнати билан мамлакатимиз қудратини мустаҳкамламоқда. Шунинг учун ҳам биз ҳеч қандай дўқлардан ва ҳеч қандай иғвогарликлардан қўрқмаймиз. Партия халқнинг ватанпарварлик ишлари ва истак-орзуларидан Ватанимиз олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишда янги куч ва ишонч касб қилмоқда.

Ўртоқлар!

Совет Иттифоқининг ва қардош социалистик мамлакатларнинг халқаро майдондаги позициялари мустаҳкам ва бу позициялар бундан буён ҳам мустаҳкамланаверади. Социалистик мамлакатларнинг жаҳондаги воқеаларнинг боришига таъсири тўхтовсиз ошиб бормоқда. Мамлакатларимизда социализм ва коммунизм қуришнинг қулай ташқи шароитини таъминлаб бермоқ учун бунинг аҳамияти қанчалик катта эканлигини ҳаммангиз тушуниб турибсиз, ўртоқлар. Биз шуни айтишимиз мумкинки, бу ташқи сиёсат вазифаси муваффақиятли бажарилмоқда, бунинг аҳамияти КПСС XXIII съездида яна бир марта уқтириб ўтилди.

Ўзларингизга маълумки, жаҳондаги вазият унчалик жўн эмас. Империалистик агрессия ва реакция кучлари активлашганлиги натижасида кескинлик кучайиб бораётганлиги Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатлардан халқаро сиёсат масалаларига алоҳида эътибор беришни талаб қилмоқда.

Шу жиҳатдан қараганда, КПСС Марказий Комитетининг 1966 йилги декабрь Пленуми муҳим босқич бўлди. Пленум ленинча ташқи сиёсатимизнинг изчиллигини, империалистларнинг агрессив интилишларига бераётган зарбамизнинг қаттиқлигини ва айни вақтда ташқи сиёсатдаги тактикамизнинг пишиқлигини, жаҳон коммунистик ҳаракатини жипслаштириш учун олиб борилаётган курашда партиямизнинг толиқмаслигини яна бир марта кўрсатди. Партиямиз Марказий Комитети жаҳонда вужудга келган вазиятни диққат билан анализ қилиб чиқди ва шунга асосланиб ташқи сиёсатимизнинг ва халқаро коммунистик ҳаракатдаги фаолиятимизнинг навбатдаги вазифаларини белгилаб берди.

Халқаро аҳволнинг баъзи муҳим масалаларига ва ҳозирги вақтдаги ташқи сиёсатимизга қисқача тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Дастлаб Европа тўғрисида гапириб ўтай. Европадаги кўпчилик мамлакатларнинг кескинликни юмшатишга, бир-бирлари билан тинч, яхши қўшничилик муносабатларини йўлга қўйишга интилишлари кейинги йилларда кучайиб кетганлиги очиқ кўриниб турибди. Европа ўз хавфсизлигини таъминлаш проблемасини ўз кучи билан ҳал қилиши мумкин ва лозим эканлигини тушунувчилар тобора кўпаймоқда. Бизнинг мамлакатимизга келганда, биз Европа қитъасида мустаҳкам тинчлик бўлишидан бениҳоя манфаатдоргина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга, маълумки, бу йўлда актив сиёсат ўтказиб келмоқдамиз.

Совет Иттифоқининг Европага доир сиёсатининг мақсадлари нималардан иборат? Биринчидан, инсоният тарихидаги энг шиддатли уруш натижасида ва шу урушдан сўнг Европада вужудга келган тубли социал-синфий ўзгаришлар натижасида халқлар эришган ғалабалар мустаҳкамланиши ва барқарор қилиниши керак; иккинчидан, империалистик агрессия кучларини янкалаб қўйиш, Ғарбий Германия милитаристлари ва реваншчиларининг ҳаддан ошишларига имкон бермаслик ва, аввало, уларнинг ядро қуролига қўл узатишларига йўл қўймаслик керак; учинчидан, шу асосда ғарбий чегараларимиз ва биз билан иттифоқдош социалистик мамлакатларнинг чегаралари хавфсизлигини мустаҳкамлаш ҳамда Европада турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг кенг ва самарали ҳамкорлик қилиши учун шарт-шароит яратиб бериш керак. Бемалол айтиш мумкинки, бу — Европадаги бошқа халқларга тушунарли мақсадлардир, чунки тинчлик ва социалистик мамлакатларнинг хавфсизлиги учун олиб бораётган курашимиз айни вақтда тинчлик ва бутун Европанинг хавфсизлиги учун олиб борилаётган курашдир.

Социалистик давлатларнинг Европа майдонида дадиллик ва изчиллик билан сарфлаётган куч ва ғайрати сезиларлик натижалар бермоқда. Ҳозир, айтиш мумкинки, Ғарбий Европа давлатларидан биронтаси ҳам Германия Федератив Республикаси ҳукмрон доираларининг Европада урушдан кейинги чегараларни ўзгартириш тўғрисидаги реваншчилик талабларига қўшилаётгани йўқ. Ҳақиқатда, Ғарбий Европа давлатларининг ҳаммаси вужудга келган чегаралар ўзгартирилмаслиги лозим, деган фикрга асосланмоқдалар, лекин уларнинг кўплари, афсуски, бу хусусда изчиллик қилмаётирлар ва ўз қарашларини ошкора айтишдан ийманмоқдалар. Германия Федератив Республикасини ядро қуролига ҳар қандай формада бўлса ҳам яқин йўлатмаслик сингари муҳим масалада ҳам Европанинг Шарқи билан Ғарби ўртасида кўп жиҳатдан бир фикрга келинди.

Ғарбнинг сиёсий арбоблари орасида бундан икки йил муқаддам «совуқ уруш» тушунчасигагина асосланиб фикр юритиб келган ва қандайдир «Шарқдан хавф» бор деган гапларни рўкач қилишдан қайтмаётган кишилар ҳам бизнинг тинчликсевар сиёсатимиз Европадаги бутун вазиятга яхши таъсир ўтказаётганлигини ҳозир эътироф қилмоқдалар.

Биз, коммунистлар, эзгу истакларнинг ўзигина, ҳамкорлик қилайлик деган даъватларнинг ўзигина ва ҳатто Европадаги социалистик мамлакатлар билан капиталистик мамлакатлар ўртасида ҳамкорликни тинч-тотув яшаш принципларига мувофиқ ривожлантиришга тайёр бўлиб туришнинг ўзи ҳам Европа хавфсизлигини таъминламоқ учун кифоя қилмайди, деб ҳисоблаймиз. Европада тинчликка таҳдид солаётган нарсаларнинг ҳаммасига қарши актив, муросасиз, сабот билан кураш олиб бориш ҳам бунинг учун жуда зарур.

Европада мустаҳкам тинчликни, хавфсизликни ва тинч ҳамкорликни таъминлаш идеяси Европа давлатлари орасига кенг кириб бораверган сари Ғарбий Германия империализмининг агрессив сиёсати, Германия Федератив Республикасининг сиёсати бу жуда муҳим проблемани ҳал қилиш йўлида энг катта ғов эканлиги тобора равшан бўлиб қолмоқда.

Эрхард ҳукуматининг кескинликни юмшатишга олиб борадиган ҳар қандай қадамга душманлик қилиб келганлиги, мавжуд реал аҳвол билан ҳисоблашишни қайсарлик қилиб истамаганлиги, реваншчилик ва милитаристик мақсадларига очиқдан-очиқ берилиб кетганлиги унинг сиёсий шармандаликка учрашига асосий сабаб бўлди.

Германия Федератив Республикасидаги янги ҳукумат раҳбарлари ўзларининг ўтмишдошларига турмуш берган сабоқлардан тегишли хулосалар чиқариб олишлари лозимдек бўлиб кўринган эди. Хўш, ҳақиқатда биз нимани кўриб турибмиз? Германия Федератив Республикасининг янги ҳукумати ҳокимият тепасига келганига уч ой бўлди. Шу вақт ичида у ўзининг программ баёнотини эълон қилишга улгурди, халқаро ва ички турмушнинг кўпгина масалаларига доир ўз позициясини белгилаб олди ва амалий фаолиятда ҳам ўзини маълум даражада кўрсатишга улгурди.

Германия Федератив Республикасининг илгариги ҳукуматига бўлган муносабатимизни Кизингер кабинетига ҳам ҳеч бир суриштирмай, инерция кучи билан кўчириб қўяқоламиз, деган фикр хаёлимизга ҳам келгани йўқ, албатта. Лекин Германия Федератив Республикасидаги янги ҳукуматнинг сўзларигагина қараб, шу ҳукумат сиёсати тўғрисида фикр юритавермайдилар, деб ҳеч ким кута олмайди. Ғарбий Германиянинг ҳукмрон доиралари Германия Федератив Республикасини Европа ва жаҳондаги тинчликсевар давлатлардан ажратиб қўядиган деворни қуришга йиллаб ҳаракат қилиб келишди. Агар улар реваншчиликдан иборат агрессив йўлдан Бонннинг чекинганига жаҳонни ишонтиришни истасалар, мана шу деворни ўз қўллари билан бузишга киришишлари лозим бўлади. Ғарбий Германиянинг сиёсий қиёфаси ва, жумладан, унинг ташқи сиёсати ҳақиқатан ўзгарганлигини амалда исботлашлари лозим бўлади.

Илгариги реваншчилик ва милитаристик концепцияларини янги, силлиқроқ гаплар либосига буркалса, тинч ҳамкорлик қилишга интилиш тўғрисида ҳеч қандай мажбурият юкламайдиган бир-иккита умумий ваъдалар берилса, мана шунинг ўзи бундай сиёсатнинг Европада тинч қурилиш ишига қўшилаётган қандайдир конструктив ҳисса деб қабул қилинишига учун кифоя қилади, деб ўйлаётган кимсалар очиқдан-очиқ кўриниб турган хатога йўл қўймоқдалар.

Афсуски, ҳозирча Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг қилаётган амалий ишлари Бонннинг сиёсий йўлида реал ўзгаришлар йўқлигини очиқ кўрсатиб турибди.

Кейинги вақтларнинг ўзида Германия Федератив Республикасида нацизм ва милитаризм кучлари бош кўтарганлигини, Европадаги мавжуд чегаралар масаласида федерал ҳукумат реваншчилик позициясидан бир қадам ҳам чекинмаганлигини, Ғарбий Берлинга бўлган ўзининг даъволаридан сира воз кечмаганлигини кўрмаслик мумкин эмас. Федерал ҳукумат Ғарбий Германия империализмининг агрессив интилишлари йўлида қаттиқ тўсиқ бўлиб турган Германия Демократик Республикасига қарши қўпорувчилик ишларини кучайтирмоқда.

Германия Федератив Республикасининг ҳукумати ўзининг ташқи сиёсат соҳасидаги ҳар бир ҳаракатидан ҳамма немислар номидан иш олиб боришга ҳақлимиз деган ўзининг бемаъни даъволарини исботлаш учун фойдаланишга уринмоқда. Шу даъволарнинг ўзи ҳам Ғарбий Германия сиёсатининг агрессив моҳиятини кўрсатиб бериш учун етарли далилдир. Шундай позицияга таяниб иш олиб бориш бошқа герман давлатининг — Германия Демократик республикасининг суверен ҳуқуқларига қасд қилиш демакдир, урушдан кейинги йилларда Европада вужудга келган тубли социал-сиёсий ўзгаришларни йўққа чиқаришга уриниш демакдир.

Машъум «Хальштейн доктринаси»га Бонннинг қаттиқ ёпишиб олаётганлиги Германия Федератив Республикасининг бу масаладаги позицияси агрессив ва реакцион характерда эканлигини тағин ҳам кўпроқ таъкидлаб кўрсатмоқда. Маълумки, бу «доктрина» бошқа мамлакатларнинг Германия Демократик Республикасини танишига халақит бериш мақсадини кўзловчи доктринадир, бу «доктринада» Германия Федератив Республикасидаги ҳукмрон доираларнинг фақат Германия Демократик Республикасига эмас, шу билан бирга унинг ҳамма дўстларига ҳам душманлик муносабати ифодаланган. «Хальштейн доктринаси» бошқа давлатларнинг ишларига, аввало, Осиё ва Африка мамлакатларининг ишларига Бонннинг аралашиш сиёсатидир, халқаро шантаж ва дўқлар сиёсатидир.

Германия Федератив Республикасининг ҳозирги кунда ташқи сиёсатини белгилаб бераётган кишиларга шуни тўппа-тўғри айтмоқчимизки, агар сизлар Европа халқларининг ишончини қозонмоқчи бўлсангиз, агар сизлар ўз мамлакатингизнинг тинч келажагини таъминлашга амалда интилаётган бўлсангиз, бутун немис халқи номидан гапиришимиз мумкин, деган хом хаёлдан воз кечингиз, Европада реал вужудга келган аҳволни, шу жумладан иккита герман давлати мавжудлигини тан олингиз, ядро қуролини қўлга киритиш даъволаридан очиқдан-очиқ ва дангал воз кечингиз.

Ёки ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида шартнома тузиш сингари масалани олиб кўрайлик. Ядро қуролининг янада тарқалиб кетишидан жаҳонни муҳофаза қилиши, шу тариқа ядро уруши бошланиб кетиш хавфини камайтириши ва қуролсизланиш ишига кўмаклашуви лозим бўлган бу шартномани халқлар кўпдан бери кутмоқда. Аммо, Германия Федератив Республикасининг ҳукмрон доиралари шундай шартнома тузилиши мумкинлигини, чамамда, ўзларига катта офат деб, энг эзгу орзулар ва умидларнинг вайрон бўлиши деб ҳисобламоқдалар. Бонн бу хусусда ҳар хил эътирозларни ёғдирмоқда, ҳар хил шартлар қўйиб писандалар қилмоқда, шундай шартномани тузишга тўсқинлик қилмоқ учун янгидан-янги мушкулликлар туғдириш мақсадида махфий найранглар ишлатишга киришилди.

Германия Федератив Республикаси ҳозирги ҳукуматининг сиёсати ҳақиқатда қандай характерга эга эканлигини қуйидаги фактлар ҳам яққол кўрсатиб турибди. Маълумки, Европада Испания ва Португалия сингари фашист мамлакатлардан ўрнак олиб, Ғарбий Германия ҳам Коммунистик партияни — реакция ва фашизмга қарши, меҳнаткашларининг ҳаётий манфаатлари учун, халқлар ўртасида тинчлик учун мард курашчилар партиясини тақиқлаб қўйди. Ҳозир Бонннда бир қанча министрлик креслоларида социал-демократлар ўтириб олган бўлсалар ҳам, янги ҳукумат Германия ишчилар синфи партиясининг тақиқланганлиги тўғрисидаги қонунни ўз кучида қолдириш ниятида эканлигини эълон қилиб қўйди. Айни вақтда Германия Федератив Республикасида ярим фашизм ёки тўғридан-тўғри фашизм типидаги партиялар ва ташкилотлар фаолиятининг авж олдирилиши учун бутун имкониятлар бериб қўйилган.

Бонннинг ҳозирги сиёсатидаги мана шу кўринишларнинг ҳаммасини унинг ташқи сиёсат йўли ўзгарганлигини билдирувчи аломатлар деб қабул қилиш учун ниҳоят даражада гўл бўлмоқ керак. Ҳар ҳолда, биз Совет Иттифоқи кишилари бундай гўллардан эмасмиз.

Биз Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни жиддий равишда яхшилаш истагида эканлигимизни неча марта айтиб ўтдик. Лекин бунинг учун ана шу герман давлати ўтказиб келаётган реваншчилик ва милитаризм сиёсати ўрнини чинакам тинчликсеварлик сиёсати олиши даркор. Лекин ҳозирча бундай бўлаётгани йўқ.

Европага тааллуқли бошқа муҳим масалаларда бўлганидек, Германияга доир ишларда ҳам Европадаги социалистик мамлакатлар принциплари ва ҳаракатларининг бирлиги воқеаларнинг бутун боришига жуда катта таъсир ўтказмоқда. Социалистик мамлакатларнинг якдиллиги ва қардошларча бирдамлиги — империализмнинг агрессив кучларига қарши, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашнинг синалган қуролидир.

Социалистик мамлакатларнинг халқаро майдонда биргаликда ўтказадиган сиёсатини ишлаб чиқишга бизнинг партиямиз катта аҳамият бермоқда ва келишиб олинган йўлни амалга оширишда ҳаракат бирлигини юксак қадрламоқда.

Маълумки, ўтган йили Бухарестда Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар Европадаги вазиятни соғломлаштириш учун курашнинг кенг программасини ишлаб чиқдилар ва Американинг Вьетнамдаги агрессиясига зарба бериш хусусидаги позицияни келишиб олдилар.

Совет Иттифоқи иттифоқчи социалистик мамлакатлар биргаликда ишлаб чиққан программани амалга ошириш учун анчагина куч-ғайрат сарф қилди. Совет вакиллари қардош социалистик мамлакатлар ва партияларнинг раҳбарлари билан неча марталаб ўтказилган учрашувлар ва музокаралар вақтида, шунингдек Франция, Англия, Италия, Австрия, Туркия ва бошқа мамлакатларга қилинган давлат визитлари вақтида шу мақсадни назарда тутдилар.

Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрларининг ўтган ойда бўлиб ўтган кенгаши социалистик мамлакатларнинг ташқи сиёсат соҳасидаги ҳаракатларини келишиб олишнинг янги босқичи бўлди.

Ҳозир Европа мамлакатларидаги Коммунистик партиялар Европа Компартияларининг Европа халқлари тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун кураш масалаларига бағишлаб ўтказиладиган кенгашига тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар. Бу ишда КПСС актив иштирок этмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати Совет Иттифоқининг қардош социалистик мамлакатлар билан бўлган ва революцион бирдамлик ҳамда ўзаро чуқур ҳурмат руҳи билан суғорилган муносабатлари тобора жонли ва бой мазмун билан тўлиб бориши учун бундан буён ҳам ҳамма чораларни кўра берадилар.

Совет Иттифоқи Европадаги капиталистик мамлакатлар билан ўзаро муносабатларида турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларига оғишмай амал қилиб келмоқда. Биз ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантириш устида ҳамда ҳамкорлик қилишни истайдиган давлатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш устида тинимсиз ишлаб келмоқдамиз. Бизнинг Ғарбий Европа мамлакатлари ҳукуматлари билан алоқаларимиз тобора активлашиб бормоқда ва кўп соҳаларни ўз ичига олмоқда, бу эса Европа қитъасидаги давлатларнинг кенгроқ кўламда ва самарали ҳамкорлик қилиши учун дуруст шароит яратиб бермоқда деб ҳисоблаймиз.

Ўртоқлар!

Шарқи-Жанубий Осиёдаги аҳвол ҳали ҳам аввалгидек алоҳида эътиборни ўзига жалб этмоқда. У ерда Америка империалистлари эрксевар Вьетнам халқига қарши жиноий уруш олиб бормоқдалар.

Вьетнам халқи мамлакат Шимолида ва Жанубида олиб бораётган фидокорона кураши билан ўзининг муқаддас ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга маҳкам бел боғлаганлигини бутун дунёга кўрсатди. Жанубий Вьетнамнинг қўрқмас ватанпарварлари Америка интервентларини тинмай тор-мор қилмоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасининг ишчилари ва деҳқонлари фидокорона меҳнатлари билан агрессорларга қарши кураш ишига ҳисса қўшиб, қуролли кучлар билан биргаликда мардонавор кураш олиб бормоқдалар.

АҚШнинг ҳукмрон доиралари Вьетнам масаласини тинч бартараф этишга интилаётирмиз, деб айтганларида, жаҳон халқларини ва ўз мамлакатининг халқини алдаб келганликлари эндиликда энг соддадил кишиларга ҳам равшан бўлиб қолди. Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати аниқ-равшан қилиб: Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни ва унга қарши бошқа уруш ҳаракатларини ҳеч сўзсиз тўхтатингиз, ана ўшанда Вьетнам Демократик Республикаси билан АҚШ ўртасида музокаралар олиб бориш имконияти туғилади, деб айтди. Аниқ йўл кўрсатиб берилганлиги, энди ундан фойдаланишгина қолганлиги равшан эди. Лекин Вашингтондагилар ўзларининг аввалги «тинчлик тўғрисидаги» тилёғламаликларини дафъатан эсларидан чиқариб юбордилар. АҚШ ақл идрок овозига қулоқ солиш ўрнига Вьетнамдаги янги йил муносабати билан ўтган ойда фронтларда ўрнатилай деб қолган вақтинчалик ярашга шоша-пиша чек қўйди ва сурбетлик билан Вьетнам Демократик Республикаси территориясини ваҳшиёна бомбардимон қилишни бошлаб юборди.

Бу ҳам камлик қилганидек, АҚШ ҳукумати Вьетнамга қарши олиб борилаётган урушни бас қилишни талаб этаётган бутун дунё халқларига дағдаға қилмоқчи бўлиб, ўз агрессиясини кенгайтирмоқчи эканлигини баралла эълон қилди Вьетнам Демократик Республикасининг шаҳар ва қишлоқларига бомбардимончи самолётларни босқинчилик билан учиришдан агрессорларнинг кўнгли тўлмай қолибди. Эндиликда АҚШ ана шу мамлакат территориясини ўзининг узоққа отувчи тўпларидан ўққа тутишни, кемалар қатновини издан чиқариш учун Вьетнам Демократик Республикаси дарёларига миналар ташлашни ихтиёр қилиб олибди.

АҚШ раҳбарлари кўнгилчан кишиларни чалғитишга уриниб айтган тинчлик тўғрисидаги сўзлар шодаси сочилиб кетди. Энди империалистик агрессорнинг ваҳшиёна қиёфаси халқларнинг кўз ўнгида ўзининг бутун тасқаралиги билан намоён бўлди. Интервентларнинг Вьетнамдаги шармандали ҳаракатлари бутун дунёда қаҳр ва ғазаб уйғотмоқда.

Вьетнам халқи АҚШнинг уруш ҳаракатларини кенгайтираётганлигига ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашдаги қатъиятини ошириш билан жавоб бермоқда.

Вьетнам халқининг раҳбарлари неча марталаб айтиб ўтганларидек, Вьетнам халқи — тинчликсевар халқ, у сулҳ тарафдори ва сулҳга тайёр. Лекин вьетнамликларнинг ажнабий интервентларга қарши олиб борган йигирма йиллик қаҳрамонона кураши бу халқ ажнабий босқинчига тиз чўкмаслигини, Пентагоннинг ҳар қандай босқинчилик усуллари уни чўчита олмаслигини ҳаммага равшан қилиб қўйган бўлиши лозим эди.

Вьетнам халқининг адолатли ишини халқаро миқёсда қўллаб-қувватлаш ҳаракати кенгайиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. Совет Иттифоқи ва бошқа социализм мамлакатлари ўзларининг Вьетнам Демократик Республикаси билан, курашаётган Вьетнам халқи билан бирдам эканликларини амалда кўрсатиб, Америка агрессиясига қарши курашда уларга ҳар томонлама ёрдам бериб келмоқдалар. Партиямиз билан ҳукуматимизнинг бу йўлини КПСС XXIII съезди аниқ белгилаб берди. Бу йўлни бутун совет халқи маъқуллади. Бу йўл бизнинг социалистик интернационализм, революцион бирдамлик ишига садоқатимизни ифодалайди ва биз бу йўлга оғишмай амал қилаберамиз.

Ўртоқлар! Хитойда бўлаётган сиёсий воқеалар қандай ривожланиб бораётганлигига қисқача бўлса ҳам тўхталиб ўтмоқ лозим.

«Маданий революция» байроғи остида бошланган бу воқеалар Мао Цзэ-дун ва унинг группасининг партиявий ва давлат раҳбарлиги чуқур тангликка учраганлигининг оқибати эканлиги энди мутлақо равшан бўлиб қолди. Мао Цзэ-дуннинг мамлакат ичидаги авантюристик иқтисодий сиёсати барбод бўлгач ва унинг жаҳонга ғоявий ва сиёсий гегемонлик даъвоси билан халқаро майдонда қилган уринишлари инқирозга учрагач, ҳозирги сиёсий машмашани бошлаб юборганлиги тасодифий бир ҳол эмаску, ахир. Пекинда ҳокимият тепасида турган кишилар бу муваффақиятсизликлардан сабоқ чиқариб олмадилар. Аксинча, муваффақиятсизликлар уларни мамлакат ичида ва халқаро ишларда янги авантюраларга судради.

«Пролетар маданий революцияси» деган афсона — Мао Цзэ-дун ўтказаётган ва марксизм-ленинизмга ёт бўлган сиёсатни беўхшов ниқоблашдан бошқа нарса эмаслиги энди бутун дунёга аён.

Сиёсий тайёргарлиги ҳам, ҳаётий тажрибаси ҳам бўлмаган, марксизм-ленинизмдан тамомила бехабар, «раис Маонинг ҳужумкор отрядлари»га бирлашган, қилмишлари учун жазо тортмаётганлигидан талтайган ва юқоридан тиж-тижлаб турилган ўқувчи ёшларнинг группалари Мао Цзэ-дун сўзларини бақириб айтиб, партия комитетлари ва давлат органларини тор-мор келтираётган эканлар, улар ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларни калтаклаб, одамларни таҳқирлаётган эканлар, ишчилар синфи билан барча меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатлари тўғрисида қилинаётган ғамхўрликни жиноят деб эълон қилаётган эканлар, буни қандай қилиб пролетар революцияси, деб бўлади? Йўқ, бу пролетар революцияси эмас, балки социалистик революцияни бостиришга кўпроқ ўхшаб кетади.

Армия қисмлари хунвэйбинлар ва исёнчиларнинг ҳужумкор отрядларини қувватлаб, Пекиндан берилган буйруққа биноан, Мао Цзэ-дун группаси ўзига мухолиф деб билган кишиларнинг ҳаммасига қарши, «Мао ғоялари»ни «марксизм-ленинизмнинг чўққиси» қилиб кўрсатишга бўлаётган уринишларни шубҳа остига олаётганларга қарши қурол ишлатаётган экан, қонуний ҳокимият органларини армия куч ишлатиб тарқатиб юбориб, унинг ўрнига янги органлар тузиб, шу органларда асосий лавозимларни ҳарбийлар эгаллаётган экан, — буни қандай қилиб Хитойдаги социализм ишини ҳимоя қилиш деб бўлади? Йўқ, бу нарса реакцион ҳарбий тўнтаришга кўпроқ ўхшаб кетади.

Бошқа давлатлар ва халқларга нисбатан, бошқа мамлакатларнинг компартияларига нисбатан ўзларининг кибр ҳаволарини, қўполликларини ва сурбетликларини кўрсатаётиб чиранаётган эканлар; ажнабий давлатларнинг ва аввало Хитойга дўст бўлган социалистик давлатларнинг расмий вакилларини таҳқирлаётган, ҳақорат қилаётган ва ҳатто уларга нисбатан жисмоний зўравонлик ишлатаётган эканлар; «Мао Цзэ-дун ғоялари» деб аталмиш ғояларга итоатгўйлик билан таъзим қилмовчи ва Пекиннинг буйруғига бўйсунмовчи ҳар қандай Коммунистик партияни энг ифлос сўзлар билан сўкаётган ва унинг раҳбарларига нисбатан барала разил сўзларни айтаётган эканлар, — буни қандай қилиб революцион бирдамлик деб бўлади, қандай қилиб пролетар интернационализми, деб бўлади? Бошқа халқларнинг ҳуқуқлари ва ор-номусини бундай менсимаслик коммунистларга мутлақо ёт бўлган энг ярамас улуғ давлатчилик шовинизмининг кўриниши эканлиги равшан эмасми?

Рўйирост айтганда, Хитойдаги воқеаларнинг асли ана шундай.

«Ҳокимиятни босиб олиш»дан иборат Мао Цзэ-дун эълон қилган сиёсат кўп жойларда аҳолининг қаттиқ қаршилигига дуч келмоқда ва кўпинча қонли тўқнашувларга сабаб бўлмоқда. Хунвэйбинлар билан исёнчиларнинг марказдаги ва жойлардаги партия ҳамда давлат аппаратига қилган ошкора ҳужуми қаттиқ қаршиликка дуч келди. Ҳамма нарса шуни кўрсатиб турибдики, қаршилик Мао Цзэ-дун кутганидан анча кучли бўлган. Хитойдаги сиёсий тартибсизликлар ва иқтисодий турмушнинг издан чиққанлиги шундай тус олиб кетдики, натижада Пекин найранг ишлатиб, тактикани ўзгартиришга мажбур бўлмоқда.

Кейинги кунларда у ердагилар бирданига «кадрларга тўғри муносабатда» бўлиш зарурлиги хақида гапириб қолдилар, хунвэйбинларнинг корхоналар, ва давлат муассасалари ишларига ҳаддан ташқари қўпол формада аралашаётганлигини гарчи сўзда бўлса ҳам қоралай бошладилар. Мао Цзэ-дун мухолифларини ҳатто «гуноҳидан кечишга» ва янги ҳокимият органларига киритишга ваъда қилмоқдалар.

Мао Цзэ-дун группасининг ана шу тактика найранглари афтидан бу группа ўз позицияларининг заифлигини англаётганлигини кўрсатади. Лекин улар бу группа олиб бораётган сиёсатининг революцияга қарши моҳиятини мутлақо ўзгартираётгани йўқ, албатта.

Хитойдаги воқеалар бундан буён қандай ривожланиб боришини келажак кўрсатади. Бироқ, шуни аниқ қилиб айтиш мумкинки, кейинги ярим йил мобайнида Мао Цзэ-дун группаси авж олдириб келган воқеалар — Хитой халқи учун, Хитой Компартияси учун зўр миллий фожиадир. Биз Хитой халқига ва Хитой Компартиясига чин кўнгилдан ачинамиз. Дарҳақиқат Хитойнинг революцион ғалабаларига, унинг ички бутунлиги ва барқарорлигига, унинг халқаро обрўйига зарба берилмоқда. Биз буларнинг ҳаммасига чуқур афсус билдирмасак, яхши интернационалистлар бўлмаган бўлур эдик.

Бундан ташқари, шу нарса маълумки, Мао Цзэ-дун группаси руҳлантираётган жазавалар бевосита бизнинг партиямизга, бизнинг халқимизга, бизнинг Совет давлатимизга қарши қаратилган. Пекиннинг ҳозирги раҳбарлари Советларга қарши разил бўҳтон пропагандасини олиб бориш соҳасида социализм билан коммунизмнинг ошкора душманлари бўлмиш империалистлар қўйган ҳамма рекордлардан ўзиб кетдилар.

Ўз-ўзидан равшанки, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари қилаётган иғвогарликларга ва дўқ-пўписаларга бефарқ қарай олмайдилар. Улар мамлакатимизнинг қонуний давлат чегараларини, совет халқининг манфаатларини муҳофаза қилмоқ учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўриб келдилар ва бундан буён ҳам кўраверадилар.

Жаҳон коммунистик ҳаракати ҳам Мао Цзэ-дун группасининг Советларга қарши олиб бораётган сиёсатидан тегишли хулосалар чиқариб олмоқда. Пекинлик бузғунчилар тағин ҳам яккаланиб қолдилар. Пекин тушиб олган йўлнинг ҳалокатли эканлиги шу қадар очиқ-ойдин бўлиб қолдики, бу йўлдан боришга ҳеч ким ишқибоз бўлмаса керак.

Хитой раҳбарлари, биз империализмга қарши кураш олиб бораётирмиз деб, даъво қилмоқдалар. Тўғри, баъзан Пекиндан империализмга қарши гаплар айтиб қўйилмоқда, лекин Мао Цзэ-дуннинг империализмга қарши кураши шу гаплардан нарига ўтмаяпти. Бунинг устига Мао Цзэ-дун ва унинг атрофидагилар ўзларининг Советларга қарши қутуришида, ўзларининг бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан душманлик ишларида аслида тобора кўпроқ империализм манфаатларига хизмат қилиш томонига ўтиб олмоқдалар.

Хитой Халқ Республикасидаги ҳозирги раҳбарларнинг Вьетнам масаласида тутган позицияси Американинг Вьетнам халқига қарши уруш олиб боришига ёрдам бермоқда, деб эндиликда АҚШда очиқдан-очиқ эътироф қилмоқдалар. Ҳақиқатдан ҳам шундай. Мао Цзэ-дуннинг ва атрофидагиларнинг Советларга қарши ашаддий позицияси, уларнинг агрессияга қарши чиқаётган кучларни парокандз қилишга, курашаётган вьетнам халқига берилаётган ёрдамни ҳақиқатда бўшаштиришга қаратилган йўли АҚШ империалистларининг тегирмонига сув қуймоқда.

Ўз-ўзидан равшанки, Совет Иттифоқида ҳеч ким Мао Цзэ-дун группаси билан Хитой халқи ўртасига тенглик аломати қўймайди. Ана шу группа ўтказаётган Советларга қарши, улуғ давлатчилик сиёсатига, марксизм-ленинизм билан мутлақо алоқаси бўлмаган ана шу сиёсатга совет кишилари кескин зарба берадилар. Лекин биз айни маҳалда шуни яна бир карра таъкидлаб ўтишни истаймизки, бизнинг партиямиз на Хитой халқига қарши, на Хитой Компартиясига қарши кураш олиб бораётгани йўқ ва олиб бормайди. Биз Хитойни Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорлик йўлига, социализм ва меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги манфаатлари талаб қилаётган ана шу йўлга қайтариш учун Хитой коммунистлари, Хитой халқи қодир эканлигига ишонамиз.

Ўртоқлар!

Бизнинг мамлакатимиз ўзининг изчил, принципиал сиёсати билан, ер юзида тинчлик, озодлик ва тараққиётни ҳимоя қилиш сиёсати билан дунёдаги кўпчилик давлатларнинг, барча тинчликсевар халқларнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлди.

Совет давлатининг юксак халқаро обрў-эътибори — ўзининг илҳомбахш меҳнати билан Ватанимиз қудратига қудрат қўшаётган ва мудофаа қобилиятини ошираётган ҳамда Совет Иттифоқининг халқаро майдонда самарали ишлар қилиши учун пухта замин яратиб бераётган халқимизнинг хизматидир. Бу — Октябрнинг муқаддас байроғини, Ленин байроғини баланд кўтариб, совет халқини коммунизм қуриш йўлидан комил ишонч билан олға бошлаб бораётган Коммунистик партиямизнинг хизматидир.

Барча совет кишилари партиянинг сайлов программаси — чинакам халқ программаси учун баланд руҳ билан овоз берадилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз, ўртоқлар. Ленинчи партиямизнинг бутун сиёсати халқ манфаатлари тўғрисида, халқ бахт-саодати тўғрисида меҳрибонлик руҳи билан суғорилган. Совет кишилари коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берар эканлар, социалистик Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қувватини мустаҳкамлаш учун, халқ фаровонлигини, халқ маданиятини ошириш учун, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун овоз берган бўладилар.

РСФСР Олий Советига сайлов куни Ватанимиз янги муваффақиятларининг дарақчиси бўлади, партия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги ва жипслигини ёрқин намойиш қилади, бунга шак-шубҳа йўқ.

Яшасин улуғ совет халқи ва унинг синалган авангарди — шонли Ленин партияси!

Яшасин партия билан халқ мустаҳкам бирлигининг тимсоли — коммунистлар билан партиясизлар блоки!

(Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди).

Танишинг «Пахтакор» ўйинчилари

ЯНГИ МАВСУМДА ЯНГИ ВАЗИФАЛАР

Штатсиз мухбиримиз яқинда «Пахтакор»нинг ёш, қобилиятли хужумчиси Баҳодир Иброҳимов билан суҳбатлашди. Биз қуйида шу суҳбатни айнан келтирамиз.

«Пахтакор»нинг ўтган йилдаги учрашувларидан қайси бирини энг яхши деб биласиз?

— Менимча, командамизнинг йил бўйи ўтказган учрашувларидан айниқса учтаси жуда яхши савияда бўлди. Тошкентда СССР кубоги учун Армия Марказий спорт клуби футболчилари билан бўлган ўйин, шунингдек, «Шахтёр» (Донецк) ва Москвада «Спартак» командалари билан ўтказилган учрашувлар бизда яхши таассурот қолдирди. Бу ўйинлардан кейин имкониятларимиз катта эканлиги маълум бўлди...

Асосий составда биринчи марта майдонга қачон тушган эдингиз?

— Биринчи марта 1964 йили ўз майдонимизда Ашхободнинг «Строитель» командасини қабул қилганимизда ўйнадим. 1965 йилда, олий лигада мамлакатимизнинг ўша йилги чемпиони Тбилиси динамочилари билан бўлган учрашувда иштирок этдим.

«Пахтакор»да тренерлар алмашиниши одат тусига кириб қолган. Шу ҳақда сизнинг фикрингиз қандай?

— Бир ёш ниҳолни олиб кўринг-а. Боғбон уни авайлаб парвариш қилади, ўстиради. Агар шу ниҳол бошқа бир боғбоннинг қўлига тушиб қолса, у энди бошқача парваришга дучор бўлади. Ўқишда ҳам, меҳнатда ҳам, спортда ҳам худди шундай. Бир устознинг қўлида тарбия олиш албатта мароқлидир. Узоқ вақт тренер ўз шогирдини яхши ўрганади, унга кўпроқ нималар ўргатиш кераклигини билади. Ўз навбатида ёш футболчи ҳам ана шу устозга кўникиб қолади. Командамизда ҳозирги кунгача ишлаган ёки ишлаётган тренерлар рўйҳатини кўрайлик: А. Келлер, Л. Ольшанский, Г. Качалин, С. Арутюнов, А. Акрамов, А. Сафронов, Е. Валицкий, Б. Набаков, М. Якушин, Б. Аркадьев. Тўғри, бу тренерларнинг ҳаммаси «Пахтакор» учун тер тўкиб хизмат қилди. Биз ҳам устозларимиздан ўрганган ва яна ўрганаётган билимимизни амалга оширишга интиламиз.

Ҳужум линиясига янги мавсумда янги тренер қандай вазифалар юклаяпти?

— Эркин Абдураимов СССР Олимпиада терма командасига олингандан сўнг Ҳамид Раҳматуллаев билан мен икки қанотда ўйнаяпмиз. Тренернинг кўрсатмасига кўра, бизлар ҳимоячиларни кўпроқ четга тортиб, марказдан ҳужумчиларимизнинг ёриб ўтишига имконият яратиб беришимиз лозим. Қанотларда ўринларни алмаштириб туриш, турли манёвр вариантларини қўллаш ниятимиз ҳам бор...

Ҳуллас, бу йил ўзбек футбол шинавандаларини хурсанд қилиш учун бор маҳорат ва қобилятимизни ишга солишга ҳаракат қиламиз.

А. ИМОМХЎЖАЕВ.

Спорт

СПОРТ ҲАНГОМАЛАРИ

Виктор Хомицкий — Тошкент политехника техникумининг биринчи разрядли спортчи студентларидан ҳисобланади. У тўрт йилдан буён велосипед спорти билан шуғулланиб, кўпгина шаҳар ва область мусобақаларида қатнашиб, ижобий натижаларга эришган. Яқинда унга велосипед спорти бўйича биринчи разряд берилди.

Суратда: В. Хомицкий.
М. Нуриддинов фотоси.

ҲАВФЛИ КАСБ

Футбол бўйича аргентиналик судья Делеклавани ўз касбининг устаси деб аташади. Ўртоқлари ва танишлари у билан бирон ерда учрашиб қолган тақдирда дарров: ҳали ҳам тирикмисан! Сен нариги дунёдан келяпсанми? — деб хазиллашиб қўйишади. Бунинг сабаби арбитрнинг ҳар бир футбол матчини жуда ҳам қаттиқ қўллик билан олиб боришидир. У 2 йил давомида бўлиб ўтган матчларда 98 ўйинчини қўпол ўйинлари учун майдондан чиқариб юборган.

ТАРИХДА БИРИНЧИ МАРТА

Футбол тарихида биринчи марта Крусе (Аргентина) шаҳрида судья майдондан сиртмоқ ёрдамида чиқариб юборилган.

Футбол арбитри Ромуло Пинета футбол ишқибозларини ранжитиб қўйди. Шундан сўнг у майдон четига яқинлашиб келганда ишқибозлардан бири арқон учини халқа қилиб, унга қаратиб отди. Бечора судья тузоқда илинган жайрондек майдонда йиқилиб қолди. Полиция жаҳли тез ишқибозни қамоққа олди. Судьянинг бўйнидан сиртмоқни олиб ташлашди. Ўйин давом этди. Ишқибозни эса жамоат жойида куч ишлатганлиги учун суд жавобгарлигига тортишди.

АЙЁР АРБИТР

Италия спортида ҳам, жумладан боксда ҳар қандай қизиқ воқеалар учраб туради. Француз менажери Жан Бретонел бу ҳақда бир воқеани гапириб берди. Бир куни унинг йигити Неаполитания рингида италиялик боксчи билан учрашаётган эди. Қаттиқ зарбадан француз боксчиси йиқилди. Бретонел ўз шогирдига 8 гача саналгунча дам олишни ишора қилди. Судья бирдан бешгача санади. Шундан сўнг яна бирдан бешгача санади. Бешга-бешни қўшса ўн бўлади. Нокаут. Шундан сўнг судья италиялик боксчини ғолиб деб эълон қилди.

Французларнинг ҳар қандай эътирози фойда бермади. Айёр арбитр эса ўз сўзида туриб олди.

ФАРЗАНД ВА УНВОНЛАР

«Менинг болаларим нечта бўлса, унвоним ҳам шунча», — дейди франциялик боксчи Жан Исслен. Ҳақиқатдан ҳам уч қизнинг отаси уч марта чемпион бўлган. Биринчи марта ишқибозлар орасида, иккинчи марта профессионаллар орасида, ниҳоят учинчи марта профессионал боксчилар орасида Европа чемпиони унвонини қўлга киритган. Лекин... Яқинда Исслен ўғил кўрди.

«Энди мен жаҳон чемпиони номини қўлга киритиш учун тайёргарлик кўришим керак», — деб эълон қилди франциз боксчиси.

ЧИДАШАДИ...

Немис гроссмейстери Тейхман курашга жуда ҳам ихлосманд эди. Агар шахмат турнири вақтида шу шаҳарда курашчилар мусобақаси кетаётган бўлса, у шахмат жангини тезроқ тугатиб, мусобақага улгуришга ҳаракат қиларди.

Бир куни Тейхман польшалик мастер Пшепюрк билан матч партиясини ўтказаётган эди. Гроссмейстер худди игна устида ўтиргандек типирчилар, циркда бўлаётган курашчилар беллашувига шошиларди.

Тейхман жуда осонлик билан ўз позициясини мустаҳкамлаб олди. Шу пайт Пшепюрк гроссмейстернинг соатига қараб қўйиб, дуранг таклиф қилганига ҳайрон бўлди.

— Бу ахир мумкин эмаску, — деб эътироз билдирди Пшепюрк. Кўнглингиз баланд келяптику.

— Тўғри, — рози бўлди Тейхман. Энди судьялар эътироз билдирмаса бўлгани. Ҳечқиси йўқ. Биз ҳозир келишиб оламиз.

Улар дурангга олиб келадиган позицияни вужудга келтирдилар. Турнирнинг бош судьяси ҳеч қандай эътироз билдирмай, дурангни қайд этди. Хурсанд бўлиб кетган гроссмейстр Пшепюрк билан бирга циркка жўнади. Улар циркдаги курашни томоша қила бошладилар.

Тейхман бирон чиройли приём ишлатилганда ўрнидан туриб чапак чаларди. Бирдан у Пшепюркнинг бўйнидан қучоқлаб олиб, қулоғига шипшиди: «Қаранг-қаранг! Шўрлик чидай олармикан»!

— Ҳечқиси йўқ, жаноб! Улар келишиб олган. Чидашади, — деди Пшепюрк.

САНЪАТ ОЛАМИГА САЁҲАТ

Бир неча йилдирким «Ўзбекфильм» киностудияси кино шинавандаларига ажойиб фильмлар тақдим этиб келаётир. Юбилей йили бўлган бу йилда ҳам студияда иш қизғин. Улкан коллектив халқимизга янги-янги туҳфалар тайёрлаш учун ғайрат қилмоқда.

Яқинда фотомухбиримиз «Ўзбекфильм» студияси павильонларида бўлиб, у ердаги ишлар билан танишди. Бир неча янги фильмлардан кадрлар олиб қайтди.

Суратларда, 1. «Уйимизга марҳамат» фильмидан бир кадр. **Ролларда:** (чапдан) СССР халқ артисти Н. Раҳимов билан артист А. Якимовлар.

2. Бу расм ҳам «Уйимизга марҳамат» фильмидан бўлиб, ролларни артистлардан (чапдан) А. Якимов билан А. Қобуловлар ижро этишмоқда.

3. «Фарҳоднинг жасорати» фильмидан бир кадр. Фильмдаги Назира ролини Мая Маҳмудова ижро этаётир.

4. «Фарҳоднинг жасорати» фильмини суратга олиш жараёни.

Д. Акрамов фотолари.

Совет кишисининг фазилати

ЭГАСИ ТОПИЛДИ

Бу воқеа Халқаро хотин-қизларнинг баҳор байрами — 8 март арафасида бўлиб ўтди. Оддий меҳнаткаш ва соф кўнгилли икки совет аёлининг ҳаяжонли дақиқалари уч соат давом этди. Мен гувоҳ бўлган воқеа бундай, — дейди телефон орқали Маҳбуба Саидова. Чустда бадий каштачилик фабрикасининг директори бўлиб ишлайман. Республика Маҳаллий саноат министрлигининг йиллик балансида иштирок этиш учун Тошкентга келгандим «Россия» меҳмонхонасида турибман.

«Россия» меҳмонхонасининг бешинчи қаватида столлар устидаги идиш-товоқларни йиғиштириб юрган буфет хизматчиси Марям Ильяева жажжи сумкачани кўриб қолади. Аёллар сумкасининг эгаси топилмайди. Сумкани очиб кўрган Марямнинг хуши учди. Пулни санаб кўришса роса 600 сўм, бир дастрўмолча ҳам бор.

Не хаёллар билан орадан уч соат ўтгач, буфетга Нина Николаевна етиб келди ва Марямни сўради.

— Ўзингизни бардам тутинг, дугонажон. Пулингиз менда, — деди Марям. Фақат белгиларини айтасизда, — деб қўшиб қўйди.

— Ҳа, айтгандай, Тбилиси шаҳридан учтўрт кунга келувдим. Мана шу бешинчи қаватдаги 521-хонада турибман. Байрамни шу ерда ўтказиб, Тошкентдан совға-салом олиб қайтмоқчи эдим, дея пулнинг белгиларини айтиб берди Н. Н. Манюкуян.

Бу тбилисилик аёл Марямга чексиз миннатдорчилик билдирди.

БИЛДИРИШ

Шу йил 13 март куни соат 18.30 да Ўзбекистон КП Тошкент область комитети биносида (Хоразм кўчаси, 51-уй) халқаро коммунистик, ишчи ва миллий озодлик ҳаракатлари бўйича лекторлар, пропагандистлар доимий семинарининг навбатдаги машғулоти бўлади.

«Индонезиянинг ҳозирги аҳволи» деган темада Р. Уразаев лекция ўқийди.

«НОНУШТАГА ИККИ ТОННА»

Ҳар куни эрталаб наҳанг (кит) нонуштага икки тонна планктон ейди. Икки тонна овқат эса одамга бир йилга етади. Катта кишиларнинг оғирлиги ўртача 60 килограмм бўлади. У наҳангдан 1800 баравар ва филдан 75 баравар енгил. Лекин одам йил давомида ўз оғирлигига нисбатан 25 баравар кўп овқат ейди. Биласизми, бу наҳанг ва фил ейдиган овқатдан ҳам кўп. Наҳанг ва фил йил давомида ўз вазнига нисбатан 10 баравар кўп овқат ейди, холос.

КИЧРАЯДИГАН БАҚА

Бразилияда ғалати бақа яшайди. Бақа кексайган сари катта бўлиш ўрнига кичраяди. Маҳаллий аҳоли бу бақани киянка якки деб атайди. Киянка яккининг узунлиги 25 сантиметргача бўлади, қариганда эса 5 сантиметр бўлиб қолади.

ОҚ ФИЛ

Яқинда Таиландда оқ фил ушланди. Сиам халқининг эътиқодига кўра оқ фил бахт рамзидир. Бирор киши оқ филни ўлдирса, мамлакат бошига мушкул иш тушади, деб ўйлашади улар.

Оқ фил камдан кам учрайди. Шуни айтиш кифояки, дунёдаги биророта ҳам ҳайвонат боғида оқ фил йўқ.

СОВУҚСЕВАР ЎСИМЛИКЛАР

Ўсимликларнинг (микроскоп остида кўринадиган сув ўтлари ва замбурғларнинг) 140 дан ортиқ тури қор ва музда яшашини олимлар аниқлаганлар. Қорда ўсадиган хламидомонада ўтининг яхши ўсиши учун қуёш нури ва совуқ ҳаво зарур. Шу сабабли бу ўт қутб районларида, тоғ чўққиларида кўп учрайди. Бир ҳужайрали бу ўсимликлар яқинда топилмаганининг сабаби ҳам шу. Бундай ўтлар совуққа чидамли, аммо иссиққа бардош беролмайди. Масалан, қор хламидомонадаси 4 даража иссиқда ҳалок бўлади.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА... ...ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

12 МАРТДА
СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 Сайлов участкасидан репортаж.
8.25 **«Байрамингиз қутлуғ бўлсин, дўстлар»** деган концерт.
9.30 «ЯЛЛА» **концерти.**
9.45 Сайлов участкаларида (тожикча).
10.30 «ЧЕҲРАЛАРДА ТАБАССУМ» деган концерт.
11.10 «ТАБАССУМ» радиожурнали (ўзбекча).
12.15 «Эрталабки салом» (Москва).
13.00 Сайлов участкаларида.
13.10 **Чорвадорлар учун концерт.**
13.30 «Ҳурматли сайловчи ўртоқлар, сизлар учун». Талабларга мувофиқ концерт.
14.00 **«Дала меҳнаткашлари овоз бермоқда»** деган репортаж (ўзбекча).
15.20 Ҳ. Олимжоннинг **«Зайнаб ва Омон»** поэмаси асосида радиокомпозиция.
16.40 **Сайлов участкаларида** (ўзбекча ва русча).
18.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.40 Қозоқ тилида сўнгги ахборот.
19.20 **«Дўстлик қўшиқлари»** деган адабий-музикали композиция.
20.00 «ТАБАССУМ» радиожурнали. Такрорий эшиттириш.
21.20 Қишлоқ меҳнаткашлари учун кечки концерт.
22.00 Сўнгги ахборот.
22.10 Байрам концерти.
23.10 Байрам концертининг давоми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 «Партияни, Ватанни қўшиқларда шарафлаймиз». Концерт.
19.00 Эстрада-рақс концерти.
20.00 «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва).
21.00 Енгил куйлардан концерт (тожикча).
21.30 Сиз ёқтирган артистлар ижросида концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 **1. Ю. Милютин.** «Капалакгул» опереттасининг монтажи. 2. М. Мусоргский. «Уйланиш».

«ЗАНГОРИ» ЭКРАНДА

11 МАРТДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида:

18.45 **«Най навоси».** Музикали очерк.
19.55 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Телевизион янгиликлар.
20.15 Февраль буржуа демократик республикасининг 50 йиллиги олдидан. Февралдан Октябргача. Ленинграддан олиб кўрсатилади.
20.30 Киносаёҳатчилар клуби.
21.30 Д. Пристли. **«Дадил бўлинг онажон».** Телеспектакль премьераси.
22.30 **«Огонёк».** Киев шаҳридан олиб кўрсатилади.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Интервидение. «Енгил атлетика бўйича Европа биринчилиги учун». Прага шаҳридан олиб кўрсатилади.
01.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида:

19.25 Телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида:

19.35 **«Ижод қонунларини қидираман».** Илмий-оммабоп фильм.
19.55 Индрани Раҳмон рақсга тушади.
20.35 **«Профессор Пушкарёва».** Телефильм.
20.50 Ўзбекистон радио ва телевидениеси халқ чолғу ансамбли ва солистларининг концерти.
21.30 «ҚИЗЛАР». Бадиий фильм.

12 МАРТДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 Сайлов участкасидан репортаж.

Рус тилида:

11.20 **«Авлодлар овози».** Адабий-музикали композиция.
12.55 «ЭРТАККА ЎХШАШ АЖОЙИБ ТАРИХ». Болалар учун кинофильм.
13.00 Цирк программаси.

Ўзбек тилида:

14.20 Калинин район 40-мактаб бадиий ҳаваскорларининг концерти.
15.00 **«Баҳор эшик қоқади».** Қозоқ тилида эшиттириш ва концерт.
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Болалар учун мультфильм.
17.10 Телевизион янгиликлар.
17.25 **«Ленин юлдузлари порлайверсин».**
17.50 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Она шаҳрим — Тошкентим».**
18.40 Дам олиш концерти.

Рус тилида:

19.20 Телевизион янгиликлар.
19.35 «Жаҳон кезган куй». Концерт.
20.15 «ЙИЛНИНГ УЧ ДАВРИ». Бадиий фильм.
21.45 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

21.50 Сайловчилар учун байрам концерти

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқитувчи маслаҳати. **«Иншони қандай ёзиш керак».**
11.30 География. «Дарёлар келажакка оқади».

Ўзбек тилида:

12.15 Республика ёш математикларининг олимпиадаси олдидан.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Будильник».
13.30 Гимнастика ҳамма учун.
14.00 Сайлов участкасидан репортаж.
14.45 Интервидение. Ленинград шаҳрининг атрофлари.
15.00 Интервидение. **«Октябрь изидан».** Ўқувчилар учун. ГДРдан олиб кўрсатилади.
15.45 Мактабгача ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. **«Зуҳра қизнинг қайтиши».** Татар халқ эртаги асосида телеспектакль. Қозон шаҳридан олиб кўрсатилади.
16.30 Кундузги Москва эшиттиришларининг охири.
17.10 Совет Армияси жангчилари ва денгизчилари учун. **«Умрга тенг кун».** Минск шаҳридан олиб кўрсатилади.
17.40 Бутуниттифоқ санъат ҳаваскорларининг концерти. **«Ҳар доим бўлсин қўшиқ».** Киевдан олиб кўрсатилади.
18.30 Коммунистлар билан партиясизлар блоки учун овоз берамиз.
18.45 Музикали киоска.
19.15 БАДИИЙ ФИЛЬМ.
20.45 **«XX аср афсоналари».** Халқаро программа.
21.15 Интервидение. Енгил атлетика бўйича Европа биринчилиги учун. Прага шаҳридан олиб кўрсатилади.
23.00 Телевизион янгиликлар.
23.15 «КВН-67». Днепропетровск шаҳридан олиб кўрсатилади.
01.00 Якшанба дам олиш программаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.
01.45 Москва эшиттиришларининг охири.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 11/III да **Травиата,** 12/III да кундуз **Майсаранинг иши,** кечқурун **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да **Ўлимдан кучли,** 12/III да кундуз **Оқ кабутар,** кечқурун **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/III да **Кимга тўй, кимга аза,** 12/III да кундуз **Махтумқули,** кечқурун **Гули сиёҳ.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12 мартда

7—10 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи **«В. И. Ленин образи музика ва поэзияда» деган темада**

ТЎРТИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Концерт кундуз соат 12 да бошланади. Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кудуз 12 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

14 — 15 мартда

Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти

Комилжон ОТАНИЁЗОВ

раҳбарлиги ва иштирокида

ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда Олмахон Ҳайитова ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Иссиқлик электр станциясини ишга тушириш, жиҳозларни созлаш ва экспериментал ишларини бажариш «ОРГРЭС» ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИГА инженерлар ва иссиқлик энергияси техниклари (қозончи ва турбинчилар), сувчи-химиклар, анализчи химиклар, иссиқлик автоматикаси ва **контрол-ўлчов асбоблари** бўйича **инженерлар, старший бухгалтер**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-96, Муқимий кўчаси, 182-уй (11-трамвайнинг «Октепа» остановкаси). Телефон Ж-7-13-77, қўшимча 80.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

16 мартда

Симфоник ва фортепьяно музика кечаси

Программада:

I-бўлим

М. Равель — Болеро,
К. Дебюсси — Иккита ноктюрн 1) Булутлар, 2) Шодиёна,
П. Дюка — «Сеҳрчининг шогирди» скерцоси.

II-бўлим

С. Раҳманинов — Сюита-фантазия (Баркарола Ҳам кеча, хам муҳаббат Кўз ёшлари Қўнғироқлар).
Чайковский — Пабст. «Евгений Онегин» операси темалари асосида ёзилган фантазия.

Ижрочилар:

Ўзбек Давлат филармониясининг симфоник оркестри
Дирижёр — **Зоҳид Хакназаров.**

Фортепьяно дуэти:

Любовь Брук ва **Марк Тайманов.**

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

бухгалтерлар, экспедиторлар, шофёрлар, автослесарлар, слесарлар, автоэлектриклар, линотипчилар, версткачилар, ҳарф терувчилар, муқовачилар, печатниклар, стереотипчилар, шогирдлар, лифтчилар; ва вахтёрлар уборщицалар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси 26-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТАШКИЛОТ БОШЛИҚЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА

Тошкент «Узлестройторг» хўжалик ҳисоботи ёқилғи базаси,

шунингдек **Октябрь** ва **Киров районларининг**

БУЮРТМАЛАР БЮРОСИ

Тошкент шаҳар, Киров район, Туркқўрғон проезд, 26-уй, 6, 7, 10, 11-котеджлар, 20-мактаб каторида ёки Радиальная кўчасидаги Охунбобоев номли Медицина ўқув юрти ёнида жойлашган.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ҳамда шаҳар ижроия комитетининг партия ва касаба союз ташкилотлари КПСС аъзоси, техника фанлари кандидати, Тошкент тўқимачилик комбинатининг бош инженери **Костин Борис ВАСИЛЕВИЧнинг** бевақт вафот этганлигини хабар қилади ва унинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари институтнинг Ўзбек тили ва адабиёти кафедраси мудири А. Абдуллаевга отаси **Абдулла ЮНУСОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58 гача. Редактор — В3-53-76; редактор ўринбосарлари — В3-29-33, В3-29-09: масъул секретарлар — В3-27-22: партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29-55: хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; информация бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

11 МАРТ, 1967 Й. Р. 04096. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр № 2853.